

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство финансија
Републички секретаријат
за јавне политике

Овај програм финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

ПЛАН РАЗВОЈА ГРАДА ПОЖАРЕВЦА

За период од 2023. до 2030.године

ПОЖАРЕВАЦ

Град богате историје и светске
културне баштине, модеран урбани
центар по мери човека

EU exchange6

СТАРНА
КОНФЕРЕНЦИЈА
ГРАДОВА И
ОПШТИНА

Уводна реч Градоначелника

Уважени суграђани и суграђанке,

Пред нама је још један стратешки документ који има за циљ да кроз ставке које ће садржати пружи одговор на питање – Како ће Град Пожаревац изгледати у будућности.

План развоја Града Пожаревца 2023 – 2030 је развојни документ, сачињен како би задовољио потребе грађана који у нашем граду живе, као и потребе оних који ће се у њему тек родити или населити.

План развоја Града Пожаревца 2023. – 2030. својим највећим делом сачињен је директно ослушкујући потребе грађана, њихове предлоге и примедбе. Настојали смо да предвидимо да се промени све оно што у нашем граду није задовољавало потребе грађана, да изградимо објекте које немамо, и уведемо садржаје које су нам неопходни.

Неки од делова овог Плана наслања се и на већ реализоване пројекте који су својим постојањем указали како се Пожаревац још може развити и унапредити. Највећи изазов је био да се глас и потребе грађана ставе у сугласје са законским прописима, актима и документима која важе на територији Републике Србије, и мислим да смо у томе успели.

Мудрији за један период, овога пута смо се додатно потрудили да у планирање развоја Града Пожаревца урачунамо што више непредвиђених околности, како би успели да имамо што већи проценат реализованих ставки које се налазе у документу пред вама.

Пажљиво смо, као локална самоуправа, сходно постулатима равномерног развоја, одредили оне пројекте од којих ће користи имати сви заједно, али и оне од којих ће бенефите осетити и понаособ становници свих градских и сеоских месних заједница Града Пожаревца.

Гледајући у будућност, у 2030. годину, уверен сам да ћете поново читајући тада овај документ, закључити да је већина ставки из њега успешно реализована.

С посебним поштовањем,

Градоначелник Града Пожаревца

Саша Павловић, дипл. инж. електротехнике

Град:	Пожаревац
Врста документа:	<i>План развоја Града Пожаревца за период од 2023. до 2030. године</i>
Одговорна особа:	Саша Павловић , градоначелник Града Пожаревца
Председавајући Партнерског форума:	Саша Павловић , градоначелник Града Пожаревца
Координатор у процесу израде документа:	Одељење за инвестиције, локални економски развој, пољопривреду и заштиту животне средине

Координациони тим за израду Плана развоја:

За Председника тима, Саша Павловић, градоначелник

За Заменика председника, Предраг Мијатовић, председник Скупштине града

Чланови тима:

1. **Серџо Крстаноски**, председник Градске општине Костолац
2. **Милена Церовшек**, председница Скупштине Градске општине Костолац
3. **Славиша Алексић**, заменик градоначелника Града Пожаревца
4. **Горан Несторовић**, члан Градског већа, ресор образовање
5. **Иван Пантић**, члан Градског већа, ресор Градска општина Костолац и месне заједнице
6. **Дејан Крстић**, члан Градског већа, ресор невладине организације, култура, информисање, социјална питања друштвене делатности
7. **Владимир Петровић**, члан Градског већа, ресор комунална инфраструктура и саобраћај, урбанизам
8. **Бојан Динић**, члан Градског већа, ресор пољопривреда и заштита животне средине и здравство
9. **Милан Јовић**, члан Градског већа, ресор спорт, омладина, туризам
10. **Драган Радовановић**, члан Градског већа, ресор привреда, буџет и финансије
11. **Марко Милојевић**, члан Градског већа, ресор предузетништво
12. **Срђан Милетић**, члан Градског већа, ресор без портфеља
13. **Лазар Станојевић**, начелник Градске управе Града Пожаревца
14. **Ивана Пауновић**, заменица начелника Градске управе Града Пожаревца
15. **Драгана Живановић**, руководилац Одељења за имовинско-правне послове
16. **Милена Несторовић**, руководилац Одељења за друштвене делатности

17. **Милан Дабић**, руководилац Одељења за буџет и финансије
18. **Иван Манојловић**, руководилац Одељења за урбанизам и грађевинске послове
19. **Бошко Спасовић**, руководилац Одељења локалне пореске администрације
20. **Ивана Перишић**, руководилац Одељења за комуналне делатности и енергетику
21. **Марко Савић**, руководилац Одељења за локални економски развој, пољопривреду и заштиту животне средине
22. **Слађана Петрушић**, руководилац Одељења за општу управу
23. **Небојша Трајковић**, руководилац Одељења за послове органа Града и информационе технологије
24. **Сања Ивковић**, шеф Службе за инвестиције
25. **Биљана Кочи**, шеф Службе за јавне набавке
26. **Славица Вукашиновић**, шеф Службе за интерну ревизију
27. **Снежана Мишић**, Градски правобранилац

Сарадници

на изради Плана развоја:

Марија Стојадиновић, стручни сарадник СКГО

САДРЖАЈ

Уводна реч Градоначелника.....	1
1 Контекст и процес израде	6
1.1 Контекст	6
1.2 Процес израде	6
2 Преглед и оцена постојећег стања	9
ЖИВОТНА СРЕДИНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	10
ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ	15
ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	20
3 Визија града Пожареваца	26
4 Преглед приоритетних циљева и мера по развојним правцима	26
5 Мере за достизање приоритетних циљева и друге мере по правцима развоја	33
6 Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање плана развоја	75
6.1 Спровођење плана развоја ЈЛС	76
6.2 Праћење спровођења плана развоја ЈЛС.....	76
6.3 Вредновање постигнутих учинака плана развоја ЈЛС.....	76
6.4 Извештавање о спровођењу и постигнутим учинцима Плана развоја ЈЛС	77
6.5 Ревизија плана развоја ЈЛС.....	77
7 Анекси	78
Анекс 7.1 Форум партнера.....	78
Анекс 7.2 SWOT анализа – ЈЛС Пожаревац.....	84
Анекс 7.3 - 7.8 Одлуке и решења.....	90
Анекс 7.9 Секторске анализе	90

СКРАЋЕНИЦЕ

СКГО	Стална конференција градова и општина
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ЦОР	Циљеви одрживог развоја
СВОТ	Акроним енглеских речи: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats / превод: Снаге, Слабости, Шансе, Претње
ЕУ	Европска унија
ППП	Предшколски припремни програм
ПВО	Предшколско васпитање и образовање
ЈКП	Јавно комунално предузеће
ЛЕР	Локални економски развој
НСЗ	Национална служба за запошљавање
ЦСР	Центар за социјални рад
ГУ	Градска управа
МЗЖС	Министарство за заштиту животне средине

1 Контекст и процес израде

1.1 Контекст

План развоја локалне самоуправе је у складу са Законом о планском систему плански документ најширег обухвата и највишег значаја за јединице локалне самоуправе (ЈЛС). Закон прописује обавезу ЈЛС да израде и усвоје своје планове развоја до 1. јануара 2021. године.

План развоја ЈЛС је дугорочни документ развојног планирања који за период од најмање седам година усваја Скупштина ЈЛС, а на предлог надлежног извршног органа ЈЛС. План развоја ЈЛС, према Закону, садржи преглед и анализу постојећег стања, визију односно жељено стање, приоритетне циљеве развоја који се желе постићи, као и преглед и кратак опис одговарајућих мера, које се даље разрађују документима јавних политика и средњорочним планом јединице локалне самоуправе.

Предложене мере се детаљније разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе и документима јавне политике, док је ЈЛС обавезна да годишњи извештај о спровођењу плана развоја ЈЛС припрема у поступку прописаном за израду извештаја о спровођењу средњорочног плана. Истekom сваке треће календарске године од доношења, општинско веће ЈЛС утврђује предлог извештаја о учинцима спровођења плана развоја, који подноси на усвајање скупштини јединице локалне самоуправе, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока

Приликом израде Плана ЈЛС је дужна да води рачуна о његовој усклађености и са планским документима донетим на републичком нивоу, водећи рачуна о изворним надлежностима ЈЛС у домену планирања, прописаних Уставом и законом. Урбани развој директно је повезан са одрживим економским растом и развојем, рационалним коришћењем земљишта, демографским променама и становањем, саобраћајем и техничком инфраструктуром, животном средином, културним наслеђем и свим осталим областима које су у надлежности ЈЛС. Стога је посебно важна усклађеност развојног плана ЈЛС са Просторним планом ЈЛС .

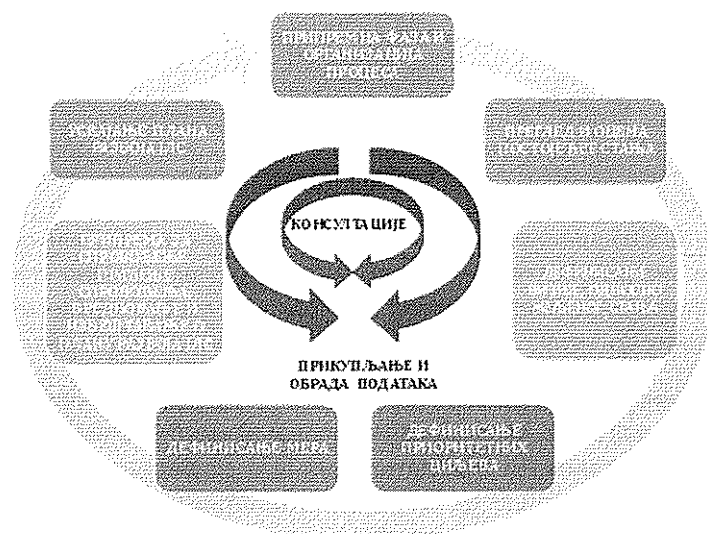
Израда Плана развоја Града Пожаревца подржана је у оквиру Програма „EU Exchange 6 - Повећање кредибилитета планирања, програмског буџетирања и контроле извршења јавних расхода на локалном нивоу у Србији" (у даљем тексту: Програм) који финансира Европска унија. Стална конференција градова и општина – Савез градова и општина Србије (у даљем тексту: СКГО), као имплементациони партнер Програма пружила је Граду Пожаревцу стручну подршку у процесу израде Плана развоја, на основу Споразума о сарадњи за спровођење пакета подршке за израду Плана развоја.

1.2 Процес израде

Процес израде Плана развоја спроведен је кроз следеће главне фазе:

1. Припремна фаза и организација процеса;
2. Преглед и оцена постојећег стања;
3. Дефинисање визије, односно жељеног стања;
4. Дефинисање приоритетних циљева;
5. Дефинисање мера;
6. Успостављање институционалног оквира за спровођење, праћење спровођења, вредновање и извештавање о Плану развоја ЈЛС;
7. Усвајање плана развоја ЈЛС.

ФАЗЕ ИЗРАДЕ ПЛАНОВА РАЗВОЈА ЈЛС

Током **припремне фазе** донета је *Одлука о приступању изради Плана развоја Града Пожаревца* (Одлука о приступању изради Плана развоја Града Пожаревца донета 29.06.2021, Одлука о измени Одлуке о приступању изради Плана развоја Града Пожаревца донета 27.06.2022, Анекси 7.3 и 7.4 Плана), припремљен је план активности на изради плана и *Решењем Градоначелника* именован је **Координациони тим за израду Плана развоја** (Решење о формирању Координационог тима донето 09.09.2022, Решење о измени и допуни решења о формирању Координационог тима донето 01.03.2022, Анекси 7.5 и 7.6 Плана). У припремној фази Градоначелник града Пожаревца донео је 08.03.2022. и *Решење о формирању тематских радних група за израду Плана развоја Града Пожаревца* (Анекс 7.7 Плана), а 20.06.2022, *Решење о измени Решења о формирању тематских радних група за израду Плана развоја* (Анекс 7.8). Решењем је формирано **13 тематских радних група**, и то за:

- Комуналну инфраструктуру
- Урбанизам
- Саобраћај
- Омладину и спорт
- Образовање
- Културу
- Туризам
- Социјалну политику
- Здравствену заштиту
- Животну средину
- Пољопривреду и рурални развој
- Јавну безбедност и
- Привреду

Следећи корак у оквиру припремне фазе био је анализа заинтересованих страна, са циљем идентификовања најважнијих актера које је целисходно укључити у процес израде Плана. Уводни састанак са Координационим тим одржан је дана 12.08.2022, онлајн, на коме су идентификоване

кључне заинтересоване стране. На основу анализе заинтересованих страна, успостављен је **Форум Партнера**. Извештај о спроведеној анализи заинтересованих страна са листом идентификованих актера, чланова Форума Партнера, дат је у Анексу 7.1 Плана развоја.

У фази реализације први корак био је **Преглед и оцена постојећег стања**. У овом кораку спроведени су прикупљање и обрада података из примарних и секундарних извора. У оквиру овог корака, комбинацијом примарног (коришћењем упитника) и секундарног (прикупљањем података из званичне статистике) прикупљања података, за ЈЛС, урађене су, од стране секторских експерата СКГО, следеће анализе: 1) Анализа административних капацитета ЈЛС; 2) Анализа у области образовања; 3) Анализа у области пољопривреде; 4) Анализа у области привредног развоја; 5) Анализа у области социјалне заштите; 6) Анализа у области урбанизма; 7) Анализа у животне средине; 8) Анализа финансијских капацитета ЈЛС. Све наведене анализе приложене су као Анекс 7.9 Плана развоја.

Секторске анализе употпуњене су **СВОТ анализом**, која је спроведена са члановима Координационог тима и представницима тематских радних група за израду Плана развоја, на радионици одржаној 27.09.2022. Резултати СВОТ анализе приказани су Анексу 7.2 овог документа.

04.11.2022. одржан је **уводни састанак Форума партнера** на коме су представљени кључни налази нацрта анализа постојећег стања по областима и отворена уводна дискусија са заинтересованим странама, у процесу израде Плана развоја.

Спроведена свеобухватна анализа постојећег стања била је предуслов за наредни корак - **дефинисање визије, приоритетних циљева и мера**.

Визија која представља изјаву о жељеном стању у будућности добијена је процесом консултација на састанцима Координационог тима и тематских група. Она је дефинисана тако да с једне стране буде концизна, инспиративна и амбициозна, али и достижна и корисна за следећи корак – дефинисање приоритетних циљева развоја.

Приоритетни циљеви су пројекције жељеног стања које доприносе остварењу визије, а постижу се спровођењем мера, односно групе мера, при чему се свака мера, односно група мера обавезно везује за конкретан посебан циљ. Приоритетни циљеви се утврђени тако да буду специфични, мерљиви, достижни, реални и временски одређени а на нивоу сваког циља дефинисани су показатељи исхода.

За потребе дефинисања визије и приоритетних циљева одржане су две радионице са општинским тимом и представницима тематских група. На првој радионици израђен је нацрт визије и утврђени су приоритетни проблеми по областима. Након тога уследила је друга радионица, на којој је даље финализован нацрт визије и утврђени приоритетни циљеви и предлог мера, а на основу дефинисаних приоритетних проблема.

Такође, направљена је веза са **Циљевима одрживог развоја (Агенда 2030)**, односно урађена је локализација циљева и индикатора циљева одрживог развоја¹.

¹ *Агенда 2030* је усвојена на самиту Уједињених нација одржаном 2015. године и представља јединствену стратегију која подразумева мобилизацију ресурса свих држава како би били остварени циљеви до 2030. *Агенду* чини 17 циљева, и у оквиру њих 169 подциљева мерених уз помоћ 231 показатеља којима се дају смернице свим државама које је потребно да их усвоје и прилагоде сопственим приоритетима. Циљеви одрживог развоја се спроводе не само на националном, већ и на регионалном и локалном нивоу, а прилагођавање глобалних циљева нижим нивоима планирања посматра се као

Мере представљају активности чије се предузимање планира ради остварења приоритетних циљева, односно достизања постављене визије. Оне могу бити различите по својој врсти и начину деловања, а за остварење постављеног циља потребна је реализација једне или више мера, које могу бити међусобно условљене и повезане. У кратком опису мера одређен је очекивани временски рок за остваривање мера (кратки – у прве две године спровођења плана, средњи – од треће до пете године, и дуги – од шесте до осме године спровођења) као и одговорна страна за спровођење мера. Такође, утврђени су и очекивани извори за финансирање мера, а где је то било могуће и смислено, дата је процена коштања сваке од мера.

Дефинисање оквира за спровођење Плана развоја, праћење, евалуацију и извештавање, са структуром одговорности је био завршни корак у изради документа и састоји се у дефинисању активности и одређивању одговорности за спровођење Плана развоја. Оно укључује процесе праћења спровођења, извештавање о процесу спровођења и оцену спровођења Плана развоја.

Последњу фазу представља **фаза усвајања Плана**. У овој фази израђени нацрт Плана развоја се, по завршетку планираних консултација, усваја од стране Већа ЈЛС, које га ставља на **јавну расправу**. У процесу израде Плана развоја Града Пожареваца за период од 2023. до 2030. године, јавна расправа реализована је у периоду датум од 1.6. датум до _____ 2023. године. Након спроведене јавне расправе Градско веће ЈЛС утврђује предлог Плана развоја и подноси га **Скупштини града на усвајање**.

2 Преглед и оцена постојећег стања

Социо- економска анализа града Пожареваца - извод²

Уводни подаци

Град Пожаревац простире се на површини од 491 km², између три реке: Дунава, Велике Мораве и Млаве, испод брда Чачалица, на свега 15-ак км од Коридора 10, на веома значајној прузи Београд-Бор-Зајечар. Својим географским положајем и функционалним значајем представља "врата источне Србије". Положај Града у близини Аутопута Београд – Ниш, близина Дунава, раскрсница друмских и железничких путева ка Бору, Мајданпеку, Неготину и Зајечару, те богата сировинска база за пољопривреду и енергетику, чине географски и гео-економски положај Града Пожареваца изузетно повољним.

Пожаревац је привредни, културни и административни центар Браничевског округа.

Град је организован у 2 градска и 25 сеоских насеља. Градска насеља су град Пожаревац и градска општина Костолац. Насеља су груписана у 3 велике групе: *моравска насеља* (Драговац, Живица, Брежане, Батовац и Дубравица), *пожаревачко-стишка насеља* (Ђириковац, Лучице, Пругово и

"локализација циљева одрживог развоја". Локализација се односи на то да локалне власти у процесу планирања подржавају циљеве одрживог развоја акцијама одоздо према горе и да заједно са представницима цивилног и приватног сектора локализују глобалне циљеве и стављају их у локални контекст, односно интегришу их у планове развоја свој локалне заједнице.

² Комплетна социо-економска анализа налази се у прилогу документа

Пољана као приградска насеља и Трњане, Набрђе, Братинац, Бубушинац, Маљуревац, Брадарац, Острова, Петка, Кленовник, Дрмно, Костолац село) и *браничевска насеља* (Касидол, Баре, Берање, Кличевац и Речица).

На основу процене становништва за 2021. годину, Град Пожаревац имао је 70.168 становника.³ Према најновијим подацима Пописа становништва, одржаног 2022. године, укупан број становника у Пожаревцу је 69.252. На Попису становништва спроведеном 2011. године Пожаревац је имао 75.334 становника, од чега 53.752 у граду, а 21.582 на селу. Густина насељености општине је 147 становника на 1 км².

Према степену развијености јединица локалних самоуправа (ЈЛС), Град Пожаревац спада у прву групу коју чини укупно 20 ЈЛС чији је степен развијености изнад републичког просека.⁴

Становништво

Резултати пописа 2011. године, као и процене у наредним годинама, указују на присуство и повећање интензитета неповољних демографских појава и процеса са којима се већ деценијама суочава како Србија, тако и град Пожаревац и општине у његовом окружењу. Приметно је смањење укупног броја становника, природна депопулација, миграциони процеси и демографско старење које детерминише прилично ограничавајући популациони оквир формирања радног контингента, а самим тим и активног становништва.

Број становника у последње три декаде је у опадању. Просторни план Града Пожаревца⁵ констатовао је анализом пописних периода повећање становништва у периоду од 1948. до 1991. године са 52.721 становника на 84.678 становника, да би затим кренуло континуирано опадање бројности популације 74.902 (2002.), незнатно повећање на 75.334 становника (2011.) и наставак пада бројности на 70.168 становника (процена РЗС, 2021.). У периоду 2011-2021, број становника општине се смањио за 6.8%, односно град је изгубио 5.166 становника.

ЖИВОТНА СРЕДИНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Пијаћа вода и хидрологија

Насеља у Пожаревцу снабдевају се пијаћом водом са три водоизворишта: Кључ, Ловац, ППВ Млава. Удео домаћинства прикључених на јавни водовод на подручју општине Пожаревац износи 99.7% (2020. година), што је значајно изнад републичког просека, који износи 79.94%. Истовремено удео домаћинства прикључених на јавни водовод када се посматра цела територија града, је знатно мањи.

Вода за пиће која је доступна корисницима јавног водовода у граду Пожаревцу је, према налазима Завода за јавно здравље Републике Србије, била исправна и у 2019. и у 2020. години. Физичко-хемијска и микробиолошке неисправности су нађене у малим процентима анализираних узорака,

³ Извор: Републички завод за статистику, <http://devinfo.stat.gov.rs>

⁴ Извор: Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2014. годину, "Службени гласник РС", број 104 од 1. октобра 2014.

⁵ Службени лист Града Пожаревца бр.10/12; <https://pozarevac.rs/prostorni-plan-grada-pozarevca-sl-glasnik-grada-pozarevca-br-10-12/> (садржај преузет 1.9.2022.)

испод дозвољених 5%. У 2020. години корисници 107 водовода су имали исправну воду за пиће док је вода у 49 јавних водовода имала различите неисправности.

Квалитет воде за пиће у граду Пожаревацу је условљен и водостајем река и веома је рањив у односу на климатске промене⁶. Могуће дугорочне претње квалитету воде за пиће представља утицај повезаности хидролошког режима Дунава, Велике Мораве и Млаве на подизање нивоа подземних вода и повећану могућност њиховог загађења који је још увек је изражен и представља велики проблем заштите изворишта за водоснабдевање. За Пожаревац се може рећи да има добру заштиту од површинских вода, међутим постоји велики проблем високог нивоа подземних вода који није неутрализован ни постојећим црпним станицама. Основни проблем је одвођење атмосферских вода због недовољне изграђености атмосферске и фекалне канализације и антропогени утицај на зону заштите водоизворишта "Кључ" који се огледа у повишеном садржају нитрата, тако да је неопходно преузети одговарајуће мере заштите изворишта⁷. Такође, у зони утицаја површинских копова и њихових система за одводњавање дошло је до поремећаја режима површинских вода⁸.

Град Пожаревац препознаје претње по квалитет воде за пиће које долазе од повишених концентрација нитрата и предузима активности да одговори на те претње укључујући и истражне радње у циљу добијања додатних 30 l/s воде која није оптерећена нитратима. То би представљало почетак трајног решавања водоснабдевања Пожаревца⁹.

Анализе и праћења показују да постоје значајни губици у водоводној мрежи. Према доступним подацима ЈКП Водовод и канализација Пожаревца, 2020. године, у Пожаревацу је фактурисано око 42% произведене количине воде за пиће, што се може оценити као низак удео фактурисане воде у укупној количини произведене воде.

Управљање отпадним водама

65,1 % свих домаћинстава у граду Пожаревца била су прикључена на канализацију у 2020. години, што је значајно изнад републичког просека, који је 2020. године износио 47,53%.

Канализационе системе имају само Пожаревац и Костолац, и неопходан је њихов даљи развој. Изазов за унапређење система представља непостојање пречишћавања отпадних вода. С тим у вези Град Пожаревац укључен је у програм "Водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода у општинама средње величине у Србији". Уговор о изградњи постројења потписан је 2022. године, а завршетак радова предвиђен је за 2025. годину.

Канализацијом су недовољно покривени ободни делови града, што је посебно осетљиво у деловима града где се развија "мала привреда". На сепарациони канализациони систем града прикључено је 10 месних заједница, Забела и три села Лучица, Пољана и Пругово. ППОВ се налази поред хиподрома, недовољног је капацитета и неопходно је његово ширење. Систем кишне канализације покрива само уже градско језгро. Са четири главна колектора воде се одводе у Брежански канал и преко њега у Велику Мораву. Атмосферска канализација због лошег одржавања има смањену функционалност. Неопходна изградња главних колектора атмосферске канализације на кључним развојним правцима града.

⁶ <https://www.sepa.gov.rs/download/prezentacije/2016/KlimatskePromene.pdf>

⁷ Стратегија одрживог развоја Града Пожаревца 2017-2022.године, https://pozarevac.rs/wp-content/uploads/2017/03/Strategija_Odrzivog_Razvoja_2017-2022.pdf

⁸ Просторни план Града Пожаревца, Књига 1, стратешки део.

⁹ https://vodovod012.rs/doc/finansije/2021/izmena_i_dopuna_posebnog_programa_za_2021_godinu.pdf

Управљање комуналним отпадом

Услуге изношења и депоновања смећа пружа ЈКП "Комунале службе" на територији града Пожареваца и градске месне заједнице Костолац. Организованим сакупљањем и изношењем смећа обухваћено је 19.180 корисника у индивидуалном сектору Пожареваца и Костолаца (око 68.67% становништа), и 1.927 корисника у привредном сектору Пожареваца и Костолаца (око 86.36% правних лица). Утврђени просек генерисаног отпада по становнику на територији града Пожареваца износи око 0,85 кг на дневном нивоу, што на територији града представља око 110 тона дневно, или на годишњем нивоу око 40.150 тона генерисаног отпада. Процењени републички просек је 1,15 кг¹⁰.

Комунални отпад још увек се одлаже на несанитарну депонију Јеремијино поље, која се налази у процесу санације и затварања.

Сеоска насеља нису обухваћена организованом услугом изношења смећа, па се део генерисаног отпада одлаже на дивље депоније. Према расположивим подацима, у сеоским и приградским насељима има више од 26 дивљих депонија, на којима се сада налази преко 1.000.000 м³ отпада недефинисаног морфолошког састава, у коме је свакако садржан и део опасног отпада као што је: медицински отпад, електронски отпад, отпад који садржи азбест, отпадна уља, аутомобилске гуме и сл.

Саставни део активности изношења и депоновања смећа представља и рециклажа, која обухвата сепарацију, сакупљање и рециклажу папира, картона, ПЕТ и друге амбалаже. За ове потребе распоређено је преко 70 специјалних контејнера у Пожаревцу и Костолацу, углавном око стамбених зграда, док су по пословним просторијама привредних субјеката постављене посебне кутије за одлагање папира. И поред великих напора који се улажу у рад рециклаже, ова активност и даље послује са губитком, што доводи до константног преливања средстава из других профитабилних радних јединица. Посебан проблем представљају физичка и правна лица која се баве пословима прикупљања секундарних сировина без икакве дозволе и контроле надлежних органа.¹¹

Приоритети у овој области у наредном планском периоду укључују израду новог локалног плана управљања отпадом, завршетак радова на трансфер станици који ће омогућити проширење услуге сакупљања отпада и укључење у регионални систем управљања отпадом, који укључује одлагање на регионалну депонију "ФЦЦ Врбак" у Лапову, а касније и на регионалну депонију у Пожаревцу, завршетак санације депоније комуналног отпада "Јеремино поље", те успостављање услуге сакупљања отпада у селима и наставак санације дивљих депонија.

Енергија и енергетска инфраструктура

Подручје града Пожареваца напаја се електричном енергијом из три трафостанице (110/35 кВ Костолац, 110/35 кВ Пожаревац 1 и 110/35 кВ Велико Градиште). Развој града условио је и повећање потрошње електричне енергије и стога је неопходна изградња ТС 110/35/10 кВ Пожаревац 2. Велики број 10кВ каблова у граду је недовољног пресека и при крају им је век експлоатације и неопходна им је замена. ЈЛС поседује потенцијал за коришћење ОИЕ у свом локалном развоју, неопходно је

¹⁰ Управљање отпадом у Републици Србији у периоду 2011-2020. Године, Агенција за заштиту животне средине, http://www.sepa.gov.rs/download/UpravljanjeOtpadomRS_2011_2020.pdf

¹¹ ЈКП "Комуналне службе" Пожаревац - Програм пословања за 2021.годину, http://komsluzbepo.rs/index_files/Dokumenti/Program2021.pdf

даље унапређење и осавременавање постојеће електро-мреже у граду. На подручју града Пожареваца не постоје програми за коришћење ОИЕ, као ни енергетски биланси коришћења ОИЕ. Од обновљивих извора енергије већи значај могу имати енергија из биомасе, енергија сунца и енергија ветра.

Град Пожаревац има развијен систем даљинског грејања, у потпуности заснован на ТЕ Костолац А и Б. Магистрални вреловод Костолац – Пожаревац служи за транспорт вреле воде (температуре 130/75°C) до примарне градске мреже Пожареваца. На вреловод су прикључена следећа насељена места: Костолац, Кленовник, Ћириковац, Пожаревац, Дрмно и Петка. По топлотној енергији предатој топлотним подстанцима, систем даљинског грејања Града Пожареваца је у 2020. години био 5. у Србији¹². ЈП Топлификација Пожаревац испоручује и фактурише топлотну енергију за 11.504 корисника из категорије физичких лица и 425 из категорије правних лица. Систем се састоји од око 205 km мреже, 114 зонских, 484 индивидуалних и 66 мини зонских топлотно предајних станица¹³. Постојеће коришћење топоводне мреже не покрива све могуће потрошаче, стога постоји потенцијал даљег развоја вреловодне мреже у Пожаревцу. Да би се омогућила покривеност даљинским грејањем од 100%, неопходна је инсталација препумпне станице и даље ширење мреже по зонама.

Поред даљинског грејања заснованог на развијеној топлификационој мрежи, Пожаревац има и развијену гасификациону мрежу, којом су обухваћена и сеоска насеља, укупно 19. Гасификација на територији града Пожареваца спроводи се на основу Уговора о пословно – техничкој сарадњи на гасификацији Града Пожареваца. Радови на гасификацији подразумевају изградњу гасовода средњег притиска и дистрибутивних цевовода. Највећи део инвестиције је реализован и постављено је укупно око 50 километара гасовода средњег притиска и више од 250 километара дистрибутивног цевовода. На жалост, сеоско становништво највећим делом још увек не користи услугу даљинског грејања гасификацијом.

Зелене површине, шуме и шумско земљиште

Зелене површине које се појављују на територији административног подручја Града (грађевинским подручјима) су: *самосталне градске зелене површине* (Чачалица, Тулба, приобаље водотокова – 48,4 Ха), *интегрисане градске зелене површине* (78,8Ха) које се налазе у свим деловима града на парцелама различитих намена (код њих је неопходно унапредити проценат зеленила на парцелама као мера за унапређење стања) и *приградске зелене површине* (приградске шуме и зоне пошумљавања – 246,7 Ха). Укупне постојеће површине зелене површине на подручју покривеним ГУП-ом су 373,9 Ха (што укључује и приградске шуме), док су на подручју Костолаца 24,8 Ха. Укупно проширење зелених површина планским документима планирано је за 635,4 Ха и то углавном кроз ширење приградских зелених површина (410 Ха), затим јавног градског зеленила (211,5Ха) и јавног зеленила при објектима јавних намена (13,9Ха). У овом тренутку када се екстрахују приградске шуме (246,7 Ха), добије се вредност од 127,2 Ха јавних зелених површина односно 28,8 м² зеленила по глави становника. Привођењем намени планираних комплекса остварио би се стандард озелењавања од 41,5 м² по становнику.

Површина територије под шумом је 3.278 хектара. Удео територије под шумом је 7%, и је испод просека Браничевског округа и Републике, што је последица крчења шума за потребе проширења

¹² Извештај о раду система даљинског грејања у Републици Србији у 2020. години https://www.toplanesrbije.org.rs/uploads/ck_editor/files/Godisnji%20izvestaj%20pdf%202020%20final.pdf

¹³ Програм пословања ЈП Топлификација Пожаревац за 2022. годину <https://www.toplifkacija.rs/wp-content/uploads/2022/01/Program-poslovanja-za-2022.godinu.pdf>

пољопривредних површина. Са становишта све већег утицаја климатских промена како на пољопривреду тако и на цео екосистем веома је битно обезбедити нове заседе, одрживо управљање шумама и ново пошумљавање.

Остале природне и предеоне вредности

На територији Пожаревца постоје два Споменика природе. Група стабала хроста лужњака (*Quercus robur* L.), пољског јасена (*Fraginus excelsior*), пољског бреста (*Ulmus campestris*) и ситнолисне липе (*Tilia parvifolia*) и Стабло хроста сладуна у селу Братинцу, Пожаревац. Поред тога, постоји Предео нарочите природне лепоте Пругово којим управља истоимена месна заједница. Територији Пожаревца припада и један део Специјалног резервата природе Делиблатска пешчара којим управља ЈП Војводинашуме.¹⁴ Укупна површина заштићених природних добара износи 2.52 ха.

Путеви и саобраћајнице

Државни пут првог реда на градском подручју покривен је савременим коловозним застором, адекватном вертикалном и хоризонталном сигнализацијом и задовољавајућег је стања. Државни путеви другог реда захтевају рехабилитацију и реконструкцију. Мрежа општинских путева је у лошем стању и захтева рехабилитацију и реконструкцију. Мрежа општинских путева на територији ЈЛС одликује високо учешће путева са савременим коловозним застором (око 90%), али и лоше стање коловоза, мала просечна ширина, одсуство сигнализације и сл. Сва општинска насеља су задовољавајуће повезана путном мрежом. Очигледна је неједнака покривеност Пожаревца саобраћајном мрежом, посебно у ободним деловима града. Неопходна је даље измештање дела транзитног саобраћаја са градске периферије Пожаревца и побољшање техничких и експлоатационих карактеристика градских саобраћајница.

Изражени су изазови мирујућег саобраћаја, посебно у централној зони Пожаревца. Неопходна је изградња нових паркиралишта. Процена је да је неопходно око 2000 уређених паркинг места у широј градској зони¹⁵.

Пешачки саобраћај интензиван је у централној зони града и у гравитационој зони објеката друштвеног стандарда (посебно школа). Неопходна је изградња тротоара на деоницама јавних путева кроз насељена места (приоритетно на деоницама јавних путева).

Бициклички саобраћај има ограничене могућности за развој у ужем градском подручју, али веома добре у ширем градском и међумесном подручју. Иако су теренски услови на подручју града веома повољни за развој бицикличког саобраћаја, постоји изграђена само једна бицикличка стаза на потезу од Пожаревца према насељу Лучица, дужине око 3 км. ГУП-ом је планирана изградња 25 км бицикличких стаза. Објективна препрека за развој бицикличког саобраћаја у граду су мали (уски) профили саобраћајница. У оквиру планираног саобраћајног коридора који се простире уз десну обалу Дунава, од границе са територијом града Смедерева према Раму у општини Велико Градиште, предвиђена је изградња пешачко-бицикличке стазе.

Град има успостављен јавни градски и међуградски саобраћај. Приградски (локални) превоз путника организован је на мрежи линија којима је већина насеља добро међусобно повезана, као

¹⁴ Извод из Централног регистра - заштићена подручја, Завод за заштиту природе Србије, <https://www.zzps.rs/wp/centralni-registar/>

¹⁵ <https://pozarevac.rs/generalni-urbanisticki-plan-pozarevca/> (садржај преузет 1.9.2022.)

и са центром подручја. Постоје укупно 4 градске линије и 16 приградских линија. Међумесни превоз путника организован је ка великом броју дестинација у Србији.

Речни саобраћај није довољно развијен у односу на постојеће потенцијале. Железнички саобраћај није адекватно интегрисан у урбани развој градског подручја и има изразито негативан утицај на град Пожаревац обзиром на положај.

ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈ

Друштвени развој ЈЛС мерен индексом друштвеног развоја (ИДР) градова и општина је 2018. године био изнад просека друштвеног развоја у Републици Србији – Пожаревац ИДР 50.19, у односу на просечан ИДР у Србији 47.7, што га сврстава међу развијене ЈЛС.¹⁶

Демографија

На основу процене становништва за 2021. годину, Град Пожаревац има 70.168 становника,¹⁷ што је мање у односу на званични податак из последњег Пописа становништва из 2011. године када је Град имао 75.334 становника. Према последњем попису, у граду је живело 53.752 живи, а на селу 21.582 становника. Према подацима Републичког завода за статистику за 2021. годину, Град Пожаревац има густину насељености од 147 становника на 1 км². У 2021. години укупан број младих је процењен на 12.460 (6.165 жена и 6.295 мушкараца). Просечна старост становништва износи 43 године (РЗС, 2021. година), што је боље од просека у Србији, који износи 44 године. Стопа природног прираштаја је 2021. године износила -12, што је мало изнад просека у Р. Србији, који износи -11. Индекс старења становништва износи 134, и нижи је од просека за Р. Србију – 145.

Табела 1. Основни демографски подаци 2021.

ПОКАЗАТЕЉ	ПОЖАРЕВАЦ	РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРОСЕЧНА СТАРОСТ	43	44
СТОПА ПРИРОДНОГ ПРИРАШТАЈА	-12	-11
ИНДЕКС СТАРЕЊА	134	145

Извор: Девинфо база devinfo.stat.gov.rs/SerbiaProfileLauncher/

Образовање

Према подацима пописа становништва из 2011. године, образовна структура је следећа – 44% жена и 33% мушкараца старости 15 и више година, је без квалификација (без школске спреме, са непотпуном основном школом и завршном основном школом). 42% жена и 53% мушкараца има завршену средњу школу, док са вишим и високим образовањем 12% жена и 14% мушкараца старости 15 и више година.

¹⁶ Извор: <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/indeks/index.html>

¹⁷ Извор: Републички завод за статистику, <http://devinfo.stat.gov.rs>

Расходи за образовање у укупном буџету Пожареваца су у порасту, и то првенствено услед раста расхода за предшколско образовање који су сада изнад просека Србије¹⁸ и просека у градским срединама. Расходи за основно образовање чак благо опадају и испод су просека Србије, док су за средње образовање такође у релативном износу у порасту, и на нивоу просека Србије и упоредивих градова.

Табела 2. Расходи за образовање општине Пожаревац, укупно и по нивоима образовања (% од укупног буџета)

	2019	2020	2021	Просек градови	Просек Србије (без БГ и НС)
Предшколско (911)	10,40	11,41	12,49	11,8	11,2
Основно (912)	3,36	2,88	2,99	4,8	5,5
Средње (920)	2,02	2,15	2,37	2,2	2
Неквалификовано на др. месту (960)	0	0	0	/	/
Укупно образовање					

Извор: Стална конференција градова и општина

Предшколско васпитање и образовање (ПВО)

Обухват деце ПВО системом у Пожаревцу у периоду 2010 – 2020. показује следеће трендове и карактеристике:

а) Припремни предшколски програм (ППП) – обухват деце ППП-ом варира у посматраном периоду; од 2017. године, када је обухват био 99.8%, до 2020, када се бележи необично ниских 85%. Поређење трогодишњег просека¹⁹ показује да је обухват деце ППП-ом нижи од просека подручја Србија – Југ. Ово су подаци које свакако треба проверити. Постоји могућност да је у питању методолошки проблем.

б) Вртићки програм показује варијабилни тренд од 2010 до 2014, када обухват износи 37%, затим следи период раста обухвата, до 2020. године, када износи 57.5%. Обухват деце вртићког узраста (просек за период 2018-2020) је изнад просека за подручје Србија – Југ, али је значајно нижи од просека Србије и далеко од националног циља Србија 2030, који износи чак 75%.

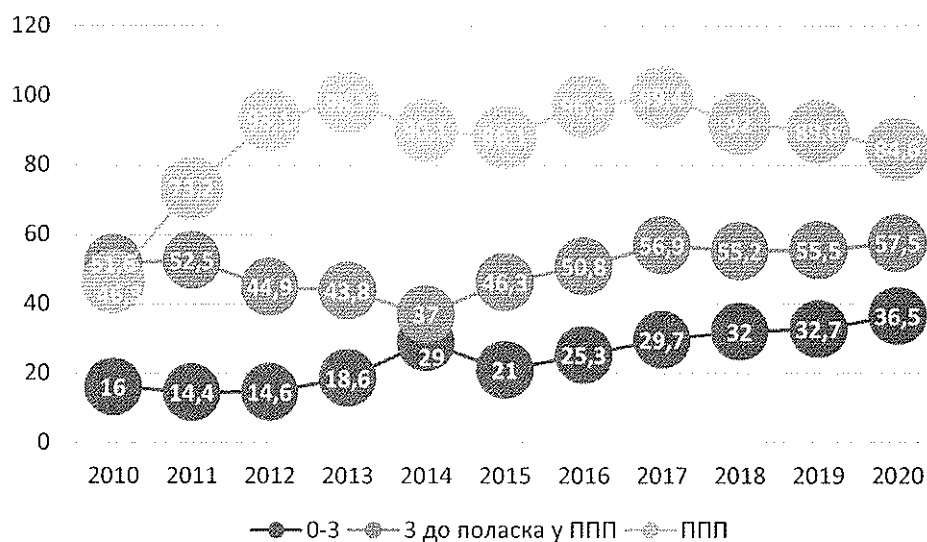
в) Јаслени програм у целом десетогодишњем периоду има најслабији обухват, који се креће од 14,4% у 2011. до 36,5% 2020, када је обухват био највећи. Поређење трогодишњег просека²⁰ показује да је обухват деце јасленог узраста значајно виши од просека подручја Србија – Југ, чак је на нивоу просека Србије, а уколико се настави тренд последњих година, достиже и национални циљ из Стратегије 2030.

¹⁸ Просек без Београда и Новог Сада

¹⁹ Трогодишњи просек је рађен да би се ублажио проблем флукуације података на општинском нивоу

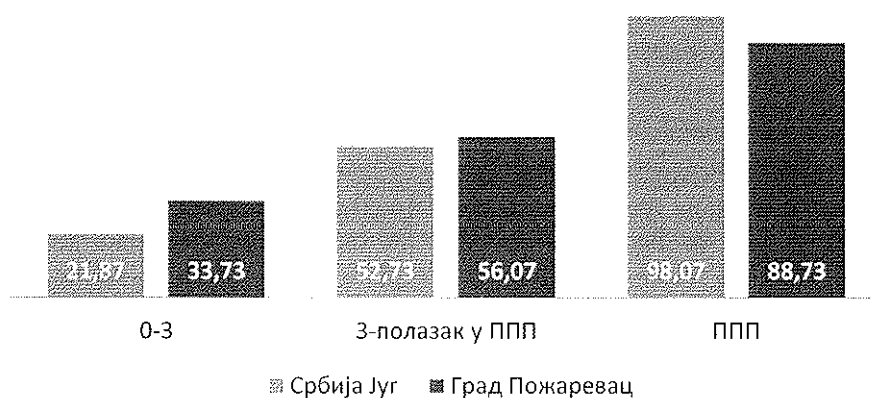
²⁰ Трогодишњи просек је рађен да би се ублажио проблем флукуације података на општинском нивоу

Графикон бр 1 - Обухват деце ПВО (%), период 2010 – 2020.

Извор: Републички завод за статистику, ДевИнфо база (линк >>)

Графикон бр 2 - Обухват деце ПВО (у %), пресек за период 2018.-2020.

Извор: Трогодишњи просек калкулација аутора на бази података Републичког завода за статистику, ДевИнфо база.

Капацитети ПВО су сада довољни у односу на исказану тражњу. Ово није био случај у претходним годинама, па је град Пожаревац од пре три године увео субвенционисање приватних вртића за децу која нису прошла на конкурс за јавне вртиће²¹. Капацитети ПВО у ванградским насељима постоје

²¹ <https://boom93.rs/info/drustvo/privatni-vrtici-najavili-poskupljenje-da-li-ce-i-roditelji-u-pozarevcu-od-septembra-placati-vise/>

што је јако добро. Такође, према Стратегији одрживог развоја града Пожаревца предшколска установа „Љубица Вребалов“ обухвата 11 објеката, од којих је један у оквиру Ромског центра, што је врло је позитивно из перспективе инклузије и правичности ПВО.

У понуди ПВО доминира искључиво класичан целодневни програм, не постоји понуда флексибилних и/или алтернативних програма.

Преко 70% родитеља плаћа пун износ учешћа у трошковима ПВО. Ово је значајно изнад просека како подручја Србија – Југ, где близу 51% родитеља плаћа пуну цену, тако и Републике где је учешће преко 60%.

Основно и средње образовање

У Пожаревцу постоје укупно 8 матичних основних школа, од којих су 2 у ванградским насељима са чак 20 подручних (издвојених) одељења. У градском насељу постоје и 2 издвојена одељења. Просечан број ученика у матичним основним школама је висок. У подручним школама иако мало виши од просека подручја Србија – Југ, просек броја ученика је врло низак, посебно за старије разреде. У јуну 2022. године усвојен је Акциони план за праведан упис ученика у основне школе на територији града Пожаревца. Основни циљ је усмерен на инклузивно и праведно квалитетно образовање, а посебни циљеви односе се на равномеран упис деце из осетљивих група у основне школе.

Средње образовање у Пожаревцу одвија се у 7 средњих школа: Медицинска школа, Економско-трговинска школа, Пожаревачка гимназија, Пољопривредна школа са домом ученика „Соња Маринковић“, Политехничка школа, Школа за основно и средње музичко образовање Музичка школа „Стеван Мокрањац“ и Техничка школа са домом ученика „Никола Тесла“ у Костолцу²².

Социјална заштита

Обухват становништва програмом новчане социјалне помоћи (НСП) износи 1,2% (2020.), и значајно је нижи од просека на подручју Србија-југ²³ (3,5%), што је и очекивано имајући у виду да Пожаревац спада међу 20 ЈЛС чији је степен развијености изнад просека Републике. Обухват становништва програмом НСП је од 2018. године је стабилан и креће се око 1.1 до 1.2%.

Обухват деце и младих (0-19) програмом дечијег додатка (ДД) је низак, и износио је 2020. године 9,6%. У поређењу са подручјима Србија-југ (23,3%) обухват деце и младих програмом ДД знатно је нижи.

С обзиром на доходне критеријуме за остваривање права на ДД, овако низак обухват дечијим додатком указује на бољи материјални положај породица са децом у Пожаревцу у односу просек Србија-југ, иако разлике у обухвату по општинама и градовима не могу да се припишу само економским факторима.

Удео расхода за социјалну заштиту у буџету ЈЛС износио је 2019. године 3,8% и био је изнад просека у Р. Србији (5-6%). Према подацима СКГО удео расхода за социјалну заштиту у буџету општине, у 2020. години је порастао на 5%, и износио је 23,5 милиона рсд.

²² Стратегија одрживог развоја града Пожаревца, стр. 83

²³ Подручје Србија-југ обухвата Регион Шумадије и Западне Србије и Регион Јужне и Источне Србије.

На смештају је 79 деце из Пожаревца, од којих је највећи број у хранитељским породицама (86,1%). Удео деце на смештају је изнад просека Србија-југ, а посебно је већи удео деце у резиденцијалним институцијама. У резиденцијалним институцијама је 2020. године још увек и 4 деце са сметњама и развоју и са инвалидитетом, али треба напоменути да се овај број смањило, иако тек током последње године.

Према подацима СКГО расходи за социјалну заштиту 2020. године у Пожаревцу су износили преко 200 милиона РСД. Удео расхода за социјалну заштиту у градском буџету је 5,8%.

Обим интервенције у области услуга социјалне заштите у надлежности ЈЛС у граду Пожаревцу је мали. У 2018. години удео укупних расхода за локалне услуге у буџету ЈЛС од 0,91% је мањи од просека Србија-југ (1,26%).²⁴ Укупни расходи за локалне услуге су износили 36 милиона РСД, а расходи по становнику 497 РСД, на нивоу просека Србија-југ (500 РСД).²⁵ Расходи за услуге социјалне заштите у надлежности ЈЛС готово у потпуности се финансирају из средстава градског буџета (99%), а остатак из приватних извора, партиципације корисника (1%).

У 2018. години у Пожаревцу су се обезбеђивале услуге помоћ у кући за старије, лични пратилац детета и дневни боравак за децу са сметњама у развоју, уједно три најраспрострањеније услуге социјалне заштите у Србији и на подручју Србија-југ.

Доступност најраспрострањеније услуге, **помоћ у кући за старе** је значајно нижа у односу на просечну доступност на подручју Србија-југ. Услуга се у 2018. години обезбеђивала за 82 корисника од којих је 83% старо 65 и више година. Корисници су већински са урбаног подручја и женског пола. Услуга је обезбеђивана свих 12 месеци током 2018. и то у просеку 5 сати недељно по кориснику. Укупни расходи за услугу су 6,3 милиона РСД, који су готово у целости финансирани из локалног буџета (97%), а разлику чине средства прикупљена кроз партиципацију корисника. Јединични трошак, индикатор учинка за ефикасност услуге у 2018. години је износио 322 РСД. У односу на просек Србија-југ (349 РСД), у Пожаревцу је ефикасност услуге нешто повољнија. Пружалац услуге помоћ у кући је био Црвени крст, са обезбеђеном лиценцом за ову делатност.

Услугу лични пратилац детета у 2018. години у Пожаревцу је користило просечно месечно 37 деце до 18 година, углавном са градског подручја и претежно мушког пола (73%). Услуга је пружана 10 месеци током школске године, 6 сати дневно пет дана у недељи. Укупни расходи за ову услугу су износили 14,3 милиона РСД и финансирани су у потпуности из локалног буџета. Јединични трошак услуге, индикатор учинка за ефикасност услуге је износио 248 РСД, нешто повољније вредности од просека Србија-југ (272 РСД). У 2021. години услуга лични пратилац детета је званично успостављена Одлуком о допунама Одлуке о социјалној заштити грађана Града Пожаревца²⁶ и од 2022. је пружа изабрани лиценцирани пружалац услуге из цивилног сектора.

Дневни боравак намењен деци и младима са сметњама у развоју је у 2018. години користило 25 корисника просечно месечно, од којих је 23 старости до 26 година. Корисници су већински мушког пола (80%) и претежно живе на градском подручју (88%). Услуга је пружана свих 12 месеци током 2018. године, са радним временом боравка од 8 сати. Укупни расходи за услугу су износили 15,4 милиона РСД и у целости су финансирани из локалног буџета, уз занемарљива средства остварена од партиципације корисника (само 2,2 хиљаде РСД). Јединични трошак, индикатор учинка за

²⁴ Сви подаци о услугама социјалне заштите у мандату ЈЛС су на основу истраживања Матковић и Страњаковић (2020). *Материјалне подршке у надлежности ЈЛС у Републици Србији*. Београд: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

²⁵ Као и за индикатор удео расхода за услуге у буџету ЈЛС, просек је непондерисан и не укључује ЈЛС које немају расходе за услуге

²⁶ План развоја града Пожаревца – социјална питања, 2022.

ефикасност услуге у 2018. је износио 75 РСД, готово троструко мање од просека Србија-југ (201 РСД). Услуга се пружа у оквиру посебне јединице Центра за социјални рад са лиценцом за ову делатност.

У оквиру Социорехабилитационог клуба за младе пружају се и услуге за децу са проблемима у понашању.

Саветовалиште за брак и породицу са Центром за медијацију у оквиру центра за социјални рад је успостављен 2022. године.²⁷ Услуга је намењена појединцима и породицама у кризи, ради унапређења породичних односа, превазилажење кризних ситуација и стицања вештина за самосталан и продуктиван живот у заједници.

Укупни расходи за **материјалну подршку у надлежности ЈЛС** у Пожаревцу у 2018. години износили су 45,4 милиона РСД, односно приближно 626 РСД по становнику.²⁸ Од укупног буџета издвојено је 1,2% за ове намене. Вредност оба индикатора је значајно испод нивоа непондерисаног просека Србија-југ (902 РСД и 2,3%, респективно). Претежни део укупне материјалне подршке је у виду новчаних давања (57,7%). Више од половине материјалне подршке (25,5 милиона РСД, односно 56,2%) у Пожаревцу додељивано је уз проверу материјалног стања 2018. године. Управо ова давања су посебно релевантна за смањење сиромаштва на локалном нивоу. Овај удео је приближно на нивоу просека Србија-југ, који је износио 57,5%.

Услуге, које недостају, и које ЈЛС планира да развија у наредном планском периоду су: Дневни боравак за одрасле ОСИ и услуга Прихватилишта за лица у стању ургентне социјалне потребе. Поред наведених услуга, потребно је даље развијати социјално становање.

Култура

Кључне институције културе у Пожаревцу су: Виминацијум, Центар за културу, Народна библиотека, Народни музеј, Историјски архив Пожаревца, Галерија Миодрага Марковића, Фондација Миленин дом и галерија Милене Павловић Барили, и Дом војске (будући објекат културе). Набројани кључни објекти културе, осим Виминацијума и Центра за културу, захтевају реконструкцију, санацију и проширење просторних капацитета. Дом војске захтева решавање имовинско-правних послова и пренос у својину града.

ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

Према степену развијености јединица локалних самоуправа (ЈЛС), Пожаревац спада у прву групу²⁹, коју чини 20 најразвијених јединица локалних самоуправа чији је степен развијености изнад републичког просека. Пожаревац представља административни, културно-образовни, здравствени, саобраћајни и привредни центар Браничевског округа.

Привреда

У структури БДВ-а Браничевског управног округа у 2018. години најзаступљенија је индустрија 45,5% одсто (изнад републичког просека који износи 25,4%), затим следе услуге са 41,1% (испод

²⁷ План развоја града Пожаревца – социјална питања, 2022.

²⁸ Сви подаци о материјалној подршци у мандату ЈЛС су на основу истраживања Матковић Г., Страњаковић М. (2020), „*Мапирање услуга социјалне заштите и материјалне подршке у надлежности ЈЛС у Републици Србији*“ Београд; Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

²⁹ Извор: Развојна агенција Србије, <http://ras.gov.rs/uploads/2017/09/mapa-uredba-sr-eng.pdf>

републичког просека од 61,5%), и пољопривреда која учествује са 10,2%, (за 2,5% више у односу на просек Републике Србије од 7,7 одсто. Грађевинарство учествује са 3,2% (испод републичког просека који износи 5,4 %).

Привреда Пожаревца спада у ред најразвијенијих у Србији. Привредну структуру карактерише доминација рударско-енергетског комплекса и пољопривреде, уз релативно развијене делатности терцијалног сектора.

Потенцијале привредног развоја на подручју Града Пожаревца, поред природних ресурса и резерви угља (пре свега лигнита), нафте и гаса, као и налазишта глине и кварцног песка, шљунка и песка дуж токова реке Велике Мораве и Дунава, представљају и велике могућности развоја пољопривреде и прерађивачке прехранбене индустрије, имајући у виду добре педолошке и друге природне услове за постизање конкурентности у готово свим гранама пољопривредне производње. Потенцијале привредног развоја представља и квалитетан високостручни кадар, обучена радна снага, повољан географски положај, крупна регионална инфраструктура (саобраћајнице, железница, енергетски капацитети и инфраструктура, телекомуникације), урбана насеља, социјални сервиси и јавне службе.

Доминантне привредне гране су: енергетика, рударство, пољопривреда, трговина и прехранбена индустрија. На територији Пожаревца послују са једне стране велики привредни субјекти као што су огранак - „ТЕ-КО“ Костолац са издвојеним предузећима ПД „ПРИМ“, ПД „ГЕОРАД“, ПД „Костолац услуге“, ПД „Аутотранспорт“ (сектори енергетике и рударства, са предузећима која су у свом пословању оријентисана на сарадњу са огранком - ТЕ-КО Костолац), затим Концерн „БАМБИ“ а.д. Пожаревац, УНИОН МЗ, из прехранбеног сектора, ARRIVA (саобраћајно транспортно предузеће). У другој половини 2022. године отворен је и производни погон компаније ПКЦ Wiring system доо, која је део интернационалне Мадерсон групе. На другој страни је велики број малих и средњих предузећа, чији број расте од краја осамдесетих година прошлог века.

Према подацима Агенције за привредне регистре (АПР), у 2022. години у Пожаревцу је било активно 700 привредних друштава и 2.518 предузетника, односно укупно 3.218 привредних субјеката.

Број активних привредних друштава показује благи тренд раста од 2019. године, и креће се између 641 и 700. У истом периоду, и број предузетника показује тренд раста, од 2.068 у 2020. до 2.518 у 2022. години. У табели број 2 приказан је тренд кретања броја активних привредних субјеката од 2019. до 2022. године.

Табела 2 – Тренд кретања броја активних привредних субјеката

Назив индикатора	Јединица мере	2019	2020	2021	2022
01. Број привредних друштава	Број	643	641	663	700
02. Број предузетника	Број	2.326	2.068	2.143	2.518

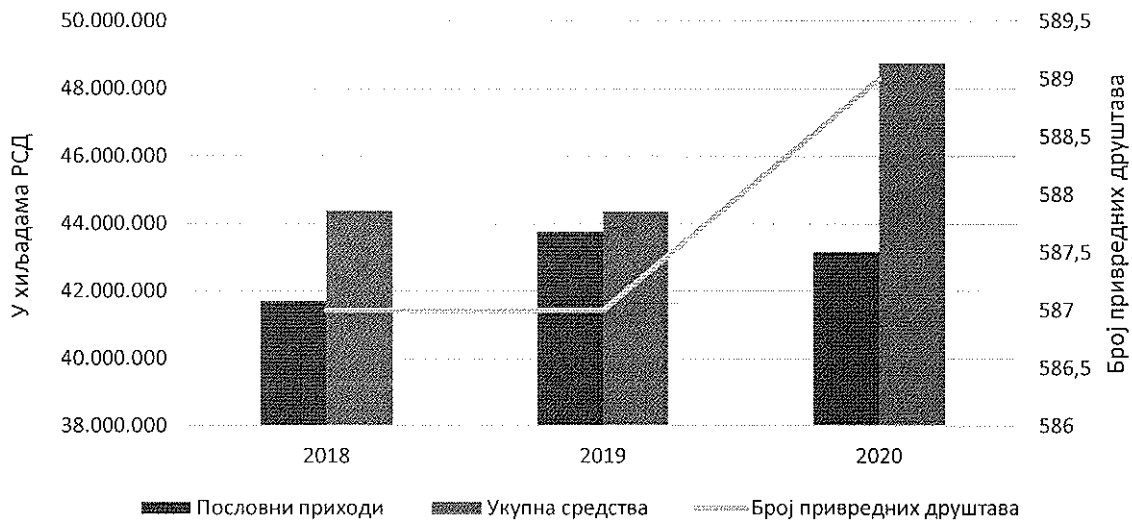
Извор: АПР *APR Маре Подстичаја и Развоја*

Број активних привредних друштава на 1000 становника износио је у 2021. години 9, и испод је просека у РС (просек РС је 17 привредних друштава на 1000 становника). Број предузетничких радњи на 1000 становника 31 што је испод просека републике (просек РС је 39 предузетничких радњи је на 1000 становника)³⁰.

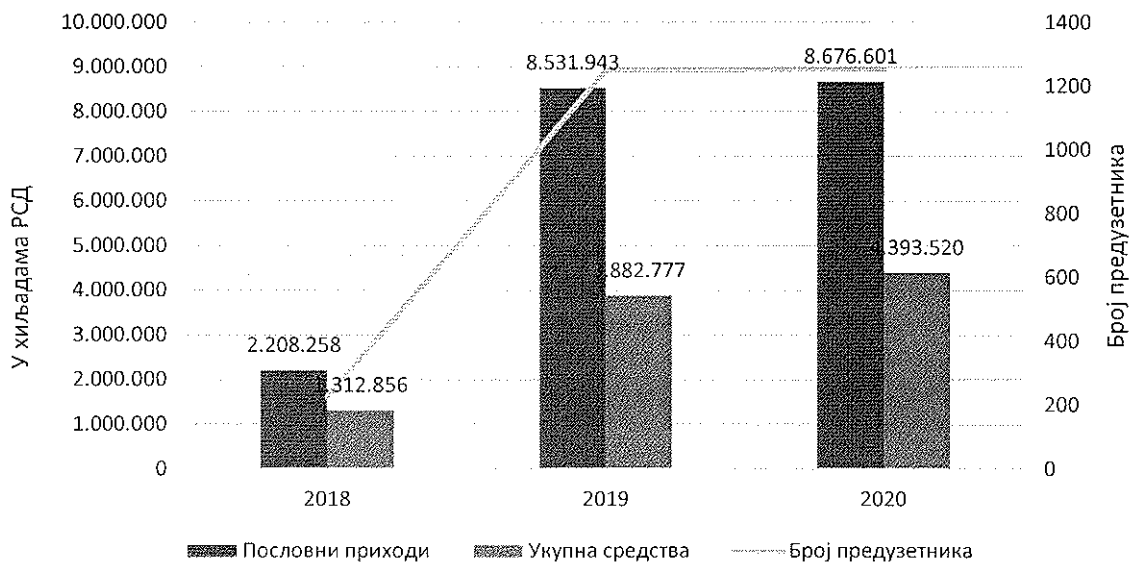
³⁰ Извор: <https://rsjp.gov.rs/cir/analiticki-servis/>

Анализа финансијских перформанси привредних субјеката показује да су привредна друштва у Пожаревцу остварила су 2020. године укупне пословне приходе у износу од 48.751.988 милијарди РСД (скоро 416 милиона еура), док су предузетници остварили пословни приход у износу од 8.676.601 милијарди РСД (скоро 74 милиона ЕУР).

Графикон бр 3 - Финансијске перформансе привредних друштава, Пожаревац (са општином Костолац), 2018-2020.

Графикон бр 4 - Финансијске перформансе предузетника, Пожаревац (са општином Костолац), 2018-2020.

Запосленост и незапосленост

Табела бр 3 – Преглед кретања броја запослених, незапослених и нето зарада 2019 - 2022

Кључни подкаказатељи	2019	2020	2021	2022
01. Број запослених	22.581	22.926	23.460	
02. Број незапослених	3.045	3.485	3.423	3.153
03. Просечна нето зарада (у РСД)	57.150	62.276	66.190	

Извор: [https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/!](https://pretraga2.apr.gov.rs/APRMapePodsticaja/)

Табела бр. 3 показује благи тренд раста броја запослених од 2019. до 2021, и истовремено тренд смањења броја незапослених од 2020. до 2022. Нето зараде такође су у порасту.

Према подацима РЗС, из 2021. године, од укупног броја запослених у Пожаревцу, 84.6% су чинила лица запослена у правним лицима, док су предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих чинили 15.4% запослених.

Према подацима НСЗ, филијала Пожаревац, број незапослених лица, на дан 31.12. 2021. године на територији Града Пожаревца је износио 3.870 од чега су већина жене, чак 2.505. Према старосним група, највише незапослених лица је у категорији од 30-50 година, чак 43,74%. Незапослена лица старости до 30 година припадају категорији младих, теже запошљивих лица. У овог групи лица број незапослених износи 1.015, што је 26,22% од укупног броја незапослених. Старосна група од 45-49 година која у укупном броју незапослених учествује са 11,91%. Анализа структуре незапослених по степену стручне спреме, у 2022. години (извор АПР), показује да је 51% незапослених на евиденцији НСЗ било без квалификација (I и II степен стручне спреме).

Туризам

У Граду Пожаревцу у досадашњем периоду нису искоришћене могућности које пружају постојећи туристички ресурси. Природне погодности (богатство текућих вода, разноврсност флоре и фауне, погодан рељеф и умерено-континентална клима), изграђена мрежа саобраћајница (друмски, железнички, водени), повољан гео-саобраћајни положај, вредно културно-историјско наслеђе, заштићени споменици природе и спортско-рекреативни садржаји, представљају добру основу за њихово искоришћавање у циљу интензивнијег развоја туризма у Граду Пожаревцу.

Туристичке атракције су:

- 1) **Археолошки локалитети:** Виминацијум - остаци војног утврђења и главног града римске провинције Горње Мезије, Маргум – локалитет из праисторијског доба и касније римско утврђење, Рукумија – локалитет из бронзаног доба и Малинац – локалитет из праисторијског доба (бронзано доба);
- 2) **Комплекс Љубичево** - налази се у близини Пожаревца и сматра се једном од најстаријих ергела у Србији (основана 1853. године);

3) **Сакрални објекти:** манастир Рукумија – датира из средњег века и народна традиција га приписује задужбинама кнеза Лазара, манастир Сестрољин – припада једном манастирском кругу (Сестрољин, Рукумија и Брадача) за који се везује народно предање о трагичној судбини девојке Јелице;

4) **Локална излетишта и паркови:** Етно парк Тулба – јединствени музеј у природи са више примерака народне архитектуре с краја XIX века и спомеником посвећеном Пожаревачком миру (1718. године); спомен парк Чачалица – налази се на истиоменом брду изнад града; «Моравска лагуна»- представља приобаље велике Мораве које се простире узводно од Љубичева;

5) **Манифестације:** Љубичевске коњичке игре – традиционално се организују од 1964. године у септембру и представљају празник за све љубитеље коња и коњичког спорта; Новембарски дани културе у Пожаревцу, Бијенале Милене Павловић Барили, Дани Слободана Стојановића, Дани Миљивоја Живановића (Глумачке свечаности); Милице у походе.

б) **Институције културе:** Галерија Милене Павловић Барили, Народни музеј, Галерија Миодрaга Марковића.

Упркос потенцијалима за развој туризма, број долазака туриста показује тренд пада у периоду 2019 – 2021. Занимљиво је истаћи да се примећује раст броја страних туриста у периоду 2020 – 2021.

Табела бр. 4. Доласци туриста у граду Пожаревац, 2019-2021.

Година	Укупно	Домаћи	Страни
2019	15071	11609	3462
2020	7686	6765	921
2021	7748	6254	1494

Извор: Републички завод за статистику Профили, јануар 2023. године (stat.gov.rs)

Када је у питању број ноћења туриста у Пожаревцу, такође је приметан пад током година. Пад је најизраженији 2020. године, која била година пандемије вируса Ковид 19. Примећује се затим значајан опоравак 2021. године у броју ноћења страних туриста.

Табела бр. 5 - Број ноћења туриста у граду Пожаревцу

Година	Укупно	Домаћи	Страни
2019		29074	9589
2020		20841	2944
2021		19356	7148

Извор: Републички завод за статистику Профили, јануар 2023. године (stat.gov.rs)

Подаци Републичког завода за статистику показују позитивне трендове у дужини боравка гостију који се креће око републичког просека (3.15 дана). Посебно се примећује пораст просечног броја ноћења страних туриста, који у 2021. години достиже 4.8.

Табела бр. 6 - Просечан број ноћења туриста у граду Пожаревцу, 2019-2021.

Просечан број ноћења туриста	2019	2020	2021

Домаћи	2.5	3.1	3.1
Страни	2.8	3.2	4.8

Извор: Републички завод за статистику, Профили, јануар 2023. године (stat.gov.rs)

Пољопривреда

Пољопривредна производња има посебан значај за привреду, економски и друштвени развој Града Пожареваца. Према ППГП, пољопривредне површине заузимају 71,3% земљишта (извор: РГЗ СКН Пожаревац од 2011. године). У реалности тај проценат је мањи. Од укупне површине пољопривредног земљишта, 97,8% чине обрадиве површине. Квалитет земљишта је висок и највећим делом припада плодним типовима земљишта (чернозем, смоница, гајњача). Према расположивим природним, људским и техничким ресурсима, пољопривреда града Пожареваца има потенцијал да у постојећим условима остварује више приносе и тиме значајније доприноси његовом економском развоју.

Према званично доступним подацима, Пожаревац је 2018. године имао 4.195 пољопривредних газдинстава (ПГ), што је за 19% мање него 2012. године (5.184 ПГ). Удео регистрованих ПГ, 2018. године износио је 46,51% укупних ПГ (1951). Просечна површина ПГ је 6,54 ха коришћеног пољопривредног земљишта, што представља добар основ за развој пољопривреде. Укупна економска величина свих пољопривредних газдинстава у Пожаревцу у 2018. години била је 35 милиона евра, односно 8.343 евра у просеку, и значајно је порасла у односу на 2012. годину када је била 4.784 евра.

После ратарства, сточарство заузима друго место по обиму пољопривредне производње. Поред ратарства и сточарства, један од најзначајнијих сектора у региону јесте пчеларство. Према последњем Попису пољопривреде, у Браничеву је регистрован највећи број кошница у Србији, а збирно Регион учествује у укупном броју кошница на националном нивоу са 8,62%.

Расте број специјализованих ПГ за узгој свиња и живине, и то са 13,80% колико је било 2012. године, на 20% у 2018, што одговара и традицији и одликама овог краја. Истовремено смањује се учешће мешовитих газдинстава. Специјализована газдинства за узгој свиња и живине и специјализована за повртарство као и сталне засаде имају највећу просечну економску величину по газдинству, док су мешовита са биљном производњом газдинства са просечно 7.194 евра најмање економски јака.

Најзаступљенија старосна групација пољопривредних произвођача у Пожаревцу су произвођачи преко 65 година старости. Они су носиоци 1797 пољопривредних газдинстава. Мали је број младих који су носиоци пољопривредне производње. До 44 године старости, има их 542 ПГ, док до 25 година старости има свега 16 ПГ. Жене чине 21% носилаца ПГ што је незнатно изнад од просека у Р. Србији (19%).

Иако је хидролошки положај повољан према подацима из пописа 2012. наводњавало се само 0,40% укупног КПЗ. Према подацима из 2018. године овај проценат порастао је на 0,99% КПЗ односно само 499 хектара.

3 Визија града Пожаревца

2031. године Пожаревац је град по мери човека, модеран, безбедан, амбијентално уређен; центар источне Србије у области привреде, енергетике, образовања, спорта, туризма и културе, са здравом животном средином и изграђеном комуналном инфраструктуром; место у коме грађани активно учествују у уређењу своје заједнице.

4 Преглед приоритетних циљева и мера по развојним правцима

Планом развоја утврђено је укупно 17 приоритетних циљева, распоређених у 4 развојна правца. Укупно је мапирано 64 мере. Преглед броја циљева и мера по развојним правцима дат је наредној табели.

Табела бр. 7 – Сумарни преглед броја приоритетних циљева и мера по развојним правцима

Развојни правац	Животна средина	Урбани развој	Друштвени развој	Економски развој
Број приоритетних циљева	4	4	5	4
Број мера	14	12	22	16

Табела бр. 8 - Преглед Приоритетних циљева по Развојним правцима

Развојни правац - Животна средина	Развојни правац – Урбани развој	Развојни правац - Друштвени развој	Развојни правац – Економски развој
Приоритетни циљ 1 Унапређен и модернизован систем поузданог и одрживог даљинског грејања за грађане Пожаревца	Приоритетни циљ 1 Одрживи, савремен урбани развој града, усклађен са потребама грађана и привреде, заснован на регулисаним правилима градње на	Приоритетни циљ 1 Квалитетне услуге социјалне заштите доступне грађанима у ономе што је њиховим социјалним потребама	Приоритетни циљ 1 Успостављени одговарајући услови за континуирани развој привреде

	целој територији града.		
Приоритени циљ 2 Развијен и функционалан систем управљања отпадним водама	Приоритетни циљ 2 Унапређен систем водоснабдевања и доступна вода за пиће грађанима Пожаревца	Приоритени циљ 2 Адекватно заштићена и оптимално искоришћена културна добра града Пожаревца	Приоритени циљ 2 Унапређен амбијент за легално пословање и подршку развоју предузетништва
Приоритени циљ 3 Успостављен функционалан и одржив општински систем управљања отпадом	Приоритетни циљ 3 Развијена савремена саобраћајна инфраструктура	Приоритени циљ 3 Успостављени одговарајући услови за даљи развој спорта у Пожаревцу	Приоритени циљ 3 Повећана продуктивност и обим пољопривредне производње
Приоритетни циљ 4 Унапређени услови за развој Пожаревца као енергетски ефикасног града	Приоритетни циљ 4 Развијене и доступне зелене површине грађанима Пожаревца	Приоритетни циљ 4 Унапређени услови за квалитетно образовање у Пожаревцу	Приоритетни циљ 4 Развијена атрактивна туристичка понуда, повећан број туриста и прихода од туризма
		Приоритетни циљ 5 Предшколско васпитање и образовање доступно свој деци Пожаревца	

Табела бр. 9 – Преглед мера по Приоритетним циљевима

Развојни правац 1 – Животна средина	
Приоритетни циљ	Планиране мере за достизање циља
1.1 Унапређен и модернизован систем поузданог, одрживог и еколошки прихватљивог даљинског грејања за грађане Пожаревца	1.1.1 Унапређење грејне инсталационе мреже
	1.1.2 Ширење грејне мреже у ободним деловима града
	1.1.3 Модернизација система топлификације
	1.1.4 Повећање обухвата гасификационе мреже
1.2 Развијен и функционалан систем управљања отпадним водама	1.2.1 Изградња ППОВ
	1.2.2 Фазно ширење канализационе мреже у ободним деловима града и сеоским насељима
	1.2.3 Изградња колектора за кишну канализацију – северни и завршетак јужног
1.3 Успостављен функционалан и одржив општински систем управљања отпадом	1.3.1 Успостављање регионалног планског оквира за управљање отпадом
	1.3.2 Успостављање регионалног и рециклажног центра за управљање отпадом
	1.3.3 Успостављање организованог одношења смећа у селима
	1.3.4 Успостављање примарне сепарације отпада
	1.3.5 Унапређење управљања посебним токовима отпада
1.4 Унапређени услови за развој Пожаревца као енергетски ефикасног града	1.4.1 Унапређење енергетске ефикасности јавне расвете
	1.4.2 Доношење Програма енергетског менаџмента
Развојни правац 2 - Урбани развој	
Приоритетни циљ	Мере за достизање циља

2.1 Одрживи, савремен урбани развој града, усклађен са потребама грађана и привреде, заснован на регулисаним правилима градње на целој територији града	2.1.1 Израда новог Просторног плана
	2.1.2 Ажурирање Генералног урбанистичког плана
	2.1.3 Израда нове и/или измена и допуна планске документације
	2.1.4 Урбана обнова градског језгра
2.2 Унапређен систем водоснабдевања и доступна вода за пиће грађанима Пожаревца	2.2.1 Изградња новог водоизворишта Јагодица
	2.2.2 Модернизација водоводне мреже – замена цеви, систем даљинског читавања
	2.2.3 Изградња водоводне мреже у сеоским насељима: Лучица, Пољана, Пругово, Берање, Баре, Касидол
2.3 Развијена савремена саобраћајна инфраструктура	2.3.1 Реконструкција постојећих саобраћајница
	2.3.2 Изградња нових саобраћајница у граду и сеоским насељима
	2.3.3 Прилагођавање саобраћајне инфраструктуре и сигнализације за посебне врсте превоза и учесника у саобраћају – пешачке стазе, бицикличке стазе, стазе за тротинете, тактилне подлоге
	2.3.4 Унапређење мирујуће саобраћајне инфраструктуре – паркиралишта и паркинг гараже
	Остале мере од значаја за приоритетни циљ 2.3
	2.3.5 Унапређење система јавног превоза и пратеће саобраћајне инфраструктуре
2.4 Развијене и доступне зелене површине грађанима Пожаревца	2.4.1 Озелењавање јавних простора
Развојни правац 3 - Друштвени развој	
Приоритетни циљ	Мере за достизање циља
	3.1.1 Стамбено збрињавање социјално угрожених група грађана

3.1 Квалитетне услуге социјалне заштите доступне грађанима у стању социјалне потребе	3.1.2 Успостављање услуге Дневног боравка за одрасле особе са инвалидитетом
	3.1.3 Успостављање услуге Прихватилишта за лица у стању неодложне социјалне потребе
	Остале мере од значаја за приоритетни циљ 3.1
	3.1.4 Даљи развој и унапређење постојећих услуга социјалне заштите
3.2 Адекватно заштићена и оптимално искоришћена културна добра града Пожаревца	3.2.1 Унапређење планског оквира за управљање културом
	3.2.2 Реконструкција и адаптација објеката Народног музеја Пожаревац
	3.2.3 Реконструкција и проширење Галерије Милене Павловић Барили
	3.2.4 Реконструкција и уређење Центра за културу
	3.2.5 Реконструкција и доградња осталих кључних објеката културе у граду
	3.2.6 Унапређење промоције културног блага града Пожаревца
3.3 Успостављени одговарајући услови за даљи развој спорта у Пожаревцу	3.3.1 Развој нове спортске инфраструктуре и спортских садржаја
	3.3.2 Реконструкција и уређење постојеће спортске инфраструктуре
3.4 Доступно предшколско образовање и васпитање свој деци Пожаревца	3.4.1 Изградња вртића у сеоском насељу Дрмно
	Остале мере од значаја за Приоритетни циљ 3.4 3.4.2 Унапређење сарадње са приватним вртићима
3.5 Унапређени услови за квалитетно образовање у Пожаревцу	3.5.1 Отварање Основне школе за децу са сметњама у развоју
	3.5.2 Реконструкција и доградња ОШ ``Доситеј Обрадовић``

	3.5.3 Изградња фискултурних сала у ОШ „Св. Владика Николај“ у Брадарцу и ОШ „Милош Савић“ у Лучици
	3.5.4 Изградња фискултурне сале у Медицинској школи у Пожаревцу
	3.5.5 Програм стамбене подршке за привлачење недостајућих наставних кадрова у школама
	Остале мере од значаја за Приоритетни циљ 3.5 3.5.6 Реконструкција, адаптација и опремање осталих основних школа 3.5.7 Реконструкција, адаптација и опремање осталих средњих школа 3.5.8 Реконструкција, адаптација и опремање објеката високог образовања
Остали циљеви и мере од значаја за Развојни правац друштвени развој	
3.6 Унапређење услова за доступну и квалитетну здравствену заштиту заједнице	3.6.1 Реконструкција, адаптација и опремање здравствених објеката
Развојни правац 4 - Економски развој	
Приоритетни циљ	Мере за достизање приоритетног циља
4.1 Успостављени одговарајући услови за континуирани развој привреде	4.1.1 Инфраструктурно опремање и уређење постојећих локација за инвестирање
	4.1.2 Успостављање нових локација за инвестирање
	4.1.3 Стварање услова за изградњу теретног пристаништа на Дунаву
	4.1.4 Обезбеђење приступа постојећим пословним зонама и локацијама
	4.1.5 Унапређење капацитета радне снаге у складу са потребама привреде
	4.1.6 Привлачење инвеститора у сектору прехранбене индустрије

4.2 Унапређен амбијент за легално пословање и подршку развоју предузетништва	4.2.1 Развој и унапређење локалног оквира за подршку предузетницима и почетницима у пословању
	4.2.2 Уређење локације за сајамски простор и простор пијаца (кванташке, ауто пијаце и бувље пијаце)
4.3 Повећана продуктивност и обим пољопривредне производње	4.3.1 Успостављање планског оквира за развој пољопривреде
	4.3.2 Промоција и подршка удруживању пољопривредних произвођача
	4.3.3 Подршка унапређењу система наводњавања у пољопривреди
	4.3.4 Успостављање локалног оквира за подршку младим пољопривредним произвођачима
4.4 Развијена атрактивна туристичка понуда, повећан број туриста и прихода од туризма	4.4.1 Успостављање планског оквира за развој туризма
	4.4.2 Успостављање и промоција атрактивне туристичке понуде
	4.4.3 Унапређење капацитета и организације рада туристичких служби и установа културе
	4.4.4 Повећање смештајних капацитета за пријем туриста

5 Мере за достизање приоритетних циљева и друге мере по правцима развоја

Развојни правац 1 – Животна средина

Приоритетни циљ 1.1 Унапређен и модернизован систем поузданог, одрживог даљинског грејања за грађане Пожареваца	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	1.1.1 Број корисника прикључених на систем даљинског грејања топлификација (физичка и правна лица)	11.929	13.000
	1.1.2 Број корисника даљинског грејања – гасификација	190	2.000
	1.1.3 Удео територије града обухваћен системом даљинског грејања (и топлификацијом и гасификацијом)	95%	100%
Образложење:			
<p>Град Пожаревац има развијен систем даљинског грејања, у потпуности заснован на ТЕ Костолац А и Б. Магистрални вреловод Костолац – Пожаревац служи за транспорт вреле воде (температуре 130/75°C) до примарне градске мреже Пожареваца. На вреловоду су предвиђени прикључци за следећа насељена места: Костолац, Кленовник, Ћириковац и Пожаревац. По топлотној енергији предатој топлотним подстаницама, систем даљинског грејања Града Пожареваца је у 2020. години био 5. у Србији³¹. ЈП Топлификација Пожаревац испоручује и фактурише топлотну енергију за 11.504 корисника из категорије физичких лица и 425 из категорије правних лица. Систем се састоји од око 205 km мреже, 114 зонских, 484 индивидуалних и 66 мини зонских топлотно предајних станица³². Постојеће коришћење топловодне мреже није доступно по ободним деловима града. Имајући у виду капацитете, економску исплативост и одрживост даљинског грејања из термоелектране Костолац, један од приоритета града је даљи развој вреловодне мреже, који би омогућио покривеност даљинским грејањем свих делова града, који нису покривени гасификацијом. Предуслов за ширење топлификационе мреже је инсталација препумпне станице.</p> <p>Поред даљинског грејања заснованог на развијеној топлификационој мрежи, Пожаревац има и развијену гасификациону мрежу, којом су обухваћена и сеоска насеља, укупно 19. На жалост, сеоско становништво највећим делом још увек не користи услугу даљинског грејања гасификацијом.</p>			
Мере за остварење приоритетног циља 1.1			

³¹ Извештај о раду система даљинског грејања у Републици Србији у 2020. години https://www.toplancsrbije.org.rs/uploads/ck_editor/files/Godisnji%20izvestaj%20pdf%202020%20final.pdf

³² Програм пословања ЈП Топлификација Пожаревац за 2022. годину <https://www.toplifikacija.rs/wp-content/uploads/2022/01/Program-poslovanja-za-2022.godinu.pdf>

1.1.1 Унапређење грејне инсталационе мреже

Један од приоритета града Пожареваца је даље ширење топлификационе мреже. Предуслов за ширење мреже је изградња препумпне станице и њено повезивање на постојећи топлификациони систем. ЈП „Топлификација“ Пожаревац финансира је израду пројекта препумпне станице и исходовала грађевинску дозволу за исти. У наредном периоду потребно је изградити препумпну станицу. На овај начин обезбедиће се да грађани из ободних делова града имају приступ економски исплативом и еколошки прихватљивом грејању.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Изградња препумпне станице,
- Пуштање у рад препумпне станице

Процењена потребна средства: 1.000.000.000,00 рсд

Извор финансирања: донаторска средства, кредит

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац и ЈП „Топлификација“

Пожаревац

Рок за реализацију: дужи од 5 година

1.1.2 Ширење грејне мреже

Након изградње и пуштања у рад препумпне станице, следећи корак је изградња примарне топлификационе мреже у ободним деловима града, како би се грађанима из тих делова града обезбедио приступ економски исплативом и еколошки прихватљивом грејању.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда пројектно-техничке документације за ширење мреже,
- Изградња примарне топлификационе мреже у ободним деловима града

Процењена потребна средства: 60.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџетски фонд за заштиту животне средине, буџет ЈП „Топлификација“

Пожаревац

Одговорна страна за имплементацију мере: ЈП „Топлификација“ Пожаревац

Рок за реализацију: преко 5 година

1.1.3 Модернизација система топлификације

Ова мера подразумева извођење радова на замени дотрајалих цеви у систему, и инсталацију савременог, аутоматског система за даљинско читавање утрошка енергије. Модернизација система топлификације обезбедиће већи квалитет услуге корисницима, као и савремен начин контроле потрошње топлотне енергије и тиме дугорочно смањити трошкове читавања утрошка енергије. Аутоматизација система за даљинско читавање утрошка енергије осигураће добијање тачних података, квалитетних и поузданих извештаја, чиме ће се унапредити значајно квалитет контроле и мониторинга.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда пројектно-техничке документације,
- Радови на замени дотрајалих цеви,
- Инсталација система за даљинско читавање.

Процењена потребна средства: биће накнадно утврђено

Извор финансирања: ЈП „Топлификација“ Пожаревац
 Одговорна страна за имплементацију мере: ЈП „Топлификација“ Пожаревац
 Рок за реализацију: током читавог периода реализације Плана развоја

1.1.4 Повећање обухвата корисника гасификационе мреже

Гасификациона мрежа у Пожаревцу урађена за сеоска насеља у којима нема топлификације, и то у укупно 19 села. Будући да грађани у сеоским насељима још увек не користе у довољној мери услугу даљинског грејања на гас, неопходно је информисати грађане и подржати их да препознају предности прикључка на гасоводну мрежу, али их и подржати у набавци гасних котлова, кроз програм субвенција.

Планиране активности у оквиру мере:

- Информисање грађана и промоција даљинског грејања на гас
- Усвајање и спровођење програма субвенција за набавку гасних котлова

Процењена потребна средства: 15.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Град Пожаревац

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожареваца

Рок за реализацију: током читавог периода реализације Плана развоја

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 7: Осигурати приступ доступној, поузданој, одрживој и модерној енергији за све
 ЦОР 7.1: До 2030. обезбедити универзални приступ економски прихватљивим, поузданим и модерним енергетским услугама

Приоритетни циљ 1.2 Развијен и функционалан систем управљања отпадним водама	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	1.2.1 Удео домаћинстава прикључених на канализациону мрежу	65.1% (2020)	85%
	1.2.2 Удео територије прекривен канализационом мрежом	80% (2022)	90%
	1.2.3 Удео отпадних вода које се на безбедан начин пречишћавају	65%	85%

Образложење:

65,1% свих домаћинстава у граду Пожареваца било је прикључено на канализацију у 2020. години, што је значајно изнад републичког просека, који је 2020. године износио 47,53%.

Канализационе системе имају само Пожаревац и Костолац, и неопходан је њихов даљи развој. Изазов за унапређење система представља непостојање пречишћавања отпадних вода. С тим

у вези Град Пожаревац укључен је у програм "Водоснабдевања и пречишћавања отпадних вода у општинама средње величине у Србији". Уговор о изградњи постројења потписан је 2022. године, а завршетак радова предвиђен је за 2025. годину.

Канализацијом су недовољно покривени ободни делови града, што је посебно осетљиво у деловима града где се развија "мала привреда". На сепарациони канализациони систем града прикључено је 10 месних заједница, Забела и три села Лучица, Пољана и Пругово. ППОВ се налази поред хиподрома, недовољног је капацитета и неопходно је његово ширење.

Систем кишне канализације покрива само уже градско језгро. Са четири главна колектора воде се одводе у Брежански канал и преко њега у Велику Мораву. Атмосферска канализација због лошег одржавања има смањену функционалност. Неопходна изградња главних колектора атмосферске канализације на кључним развојним правцима града.

Мере за остварење приоритетног циља 1.2

1.2.1 Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ)

Град Пожаревац нема постројење за пречишћавање отпадних вода. Из тог разлога у току је израда пројекта за изградњу ППОВ који финансира КФВ банка. Након израде пројекта и добијања неопходних дозвола створиће се услови за изградњу постројења ППОВ. Капацитет планираног постројења износи 77.000 ЕС.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Завршетак пројекта за изградњу постројења за ППОВ и добијање грађевинске дозволе,
- Изградња ППОВ

Процењена потребна средства: 2.700.000,00 рсд

Извор финансирања: донаторска средства, кредит

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац, ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

1.2.2 Фазно ширење канализационе мреже

Ширење канализационе мреже неопходно је због ефикасног и одрживог управљања отпадним водама. Град Пожаревац има покривеност од око 80% територије канализационом мрежом. Дужина канализационе мреже износи 220.000 м. Канализационом мрежом још увек су непокривене поједине улице у ободним деловима града и сеоска насеља, због чега је неопходно изградити фекалну канализацију у поменутиим улицама ободних делова града и сеоским насељима.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Пројектовање канализационе мреже у ободним деловима града и сеоским насељима,
- Изградња канализационе мреже у ободним деловима града и сеоским насељима

Процењена потребна средства: 708.000.000 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца, донаторска средства

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац, ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

Рок за реализацију: преко 5 година

1.2.3 Изградња колектора за кишну канализацију

Да би завршио са изградњом кишне канализационе мреже Град Пожаревац мора да изгради још пет фаза северног колектора за кишну канализацију и да заврши изградњу јужног колектора. Пројектна документација је израђена и добијене су дозволе, а радови се изводе по фазама.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Изградња северног колектора по фазама 2-6,
- Завршетак јужног колектора

Процењена потребна средства: 400.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца, донаторска средства

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац, ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 6: Успоставити санитарне услове и приступ пијаћој води за све

ЦОР 6.3 До краја 2030 унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непрочишћених вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу

Приоритетни циљ 1.3 Успостављен је функционалан и одржив општински систем управљања отпадом	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	1.3.1 Удео становништва обухваћен организованим сакупљањем отпада	71,35%	100%
	1.3.2 Удео правних лица обухваћен организованим сакупљањем отпада	86.36%	100%
	1.3.3 Удео рециклираног отпада	0,21%	20%
	1.3.4 Број дивљих депонија	52	5

Образложење

Услуге изношења и депоновања смећа пружа ЈКП "Комунале службе" на територији града Пожаревца и градске месне заједнице Костолац. Организованим сакупљањем и изношењем смећа обухваћено је 53.752 корисника у индивидуалном сектору Пожаревца и Костолаца (око

71,35% становништа), и 1.880 корисника у привредном сектору Пожареваца и Костолца (око 86.36% правних лица).

Комунални отпад још увек се одлаже на несанитарну депонију Јеремијино поље, која се налази у процесу санације и затварања.

Сеоска насеља нису обухваћена организованом услугом изношења смећа, па се део генерисаног отпада одлаже на дивље депоније. Према расположивим подацима, у сеоским и приградским насељима има више од 50 дивљих депонија, на којима се сада налази преко 1.000.000 m³ отпада недефинисаног морфолошког састава, у коме је свакако садржан и део опасног отпада као што је: медицински отпад, електронски отпад, отпад који садржи азбест, отпадна уља, аутомобилске гуме и сл.

Саставни део активности изношења и депоновања смећа представља и рециклажа, која обухвата сепарацију, скупљање и рециклажу папира, картона, ПЕТ и друге амбалаже. За ове потребе распоређено је преко 70 специјалних контејнера у Пожаревацу и Костолцу, углавном око стамбених зграда, док су по пословним просторијама привредних субјеката постављене посебне кутије за одлагање папира. И поред великих напора који се улажу у рад рециклаже, ова активност и даље послује са губитком, што доводи до константног преливања средстава из других профитабилних радних јединица. Посебан проблем представљају физичка и правна лица која се баве пословима прикупљања секундарних сировина без икакве дозволе и контроле надлежних органа.³³

Приоритети у овој области у наредном планском периоду укључују доношење Регионалног плана управљања отпадом, завршетак радова на трансфер станици који ће омогућити проширење услуге сакупљања отпада и укључење у регионални систем управљања отпадом, који укључује одлагање на регионалну депонију "ФЦЦ Врбак" у Лапову, завршетак санације депоније комуналног отпада "Јеремијино поље", те успостављање услуге сакупљања отпада у селима и наставак санације дивљих депонија.

Мере за остварење приоритетног циља 1.3

1.3.1 Успостављање регионалног планског оквира управљања отпадом

Неопходно је доношење Регионалног плана управљања отпадом, како би се могло приступити формирању региона за управљање отпадом. Очекује се да Град Пожаревац потпише споразум о формирању региона за управљање отпадом са општинама: Велико Градиште, Петровац на Млави, Жагубица, Кучево, Мало Црниће и Голубац. Након формирања региона приступа се изради студије оправданости, Регионалног плана управљања отпадом, на који је неопходно добити сагласност Министарства за заштиту животне средине.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Потписивање Споразума о формирању региона за управљање отпадом,
- Доношење студије о оправданости,
- Израда Регионалног плана управљања отпадом,
- Добијање сагласности Министарства заштите животне средине

Процењена потребна средства: 4.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца, буџети партнерских ЈЛС

³³ ЈКП "Комуналне службе" Пожаревац - Програм пословања за 2021.годину, http://komsluzbepo.rs/index_files/Dokumenti/Program2021.pdf

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац и партнерске ЈЛС
Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

1.3.2 Успостављање регионалног и рециклажног центра за управљање отпадом

Изградњом регионалног центра за управљање отпадом решава се проблем одлагања отпада за Град Пожаревац и остале потписнице Споразума о формирању региона за управљање отпадом. Након добијања сагласности Министарства заштите животне средине за формирање региона приступиће се Формирању регионалног предузећа за управљање отпадом које потом преузима посао израде пројектне документације и изградње регионалног и рециклажног центра за управљање отпадом

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Формирање регионалног предузећа за управљање отпадом,
- Израда пројектне документације за изградњу регионалног и рециклажног центра за управљање отпадом,
- Изградња регионалног и рециклажног центра за управљање отпадом

Процењена потребна средства: 3.000.000.000,00 рсд

Извор финансирања: донаторска средства

Одговорна страна за имплементацију мере: Сви потписници споразума о формирању региона за управљање отпадом, Регионално предузеће за управљање отпадом

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

1.3.3 Успостављање организованог одношења смећа у селима

Град Пожаревац још увек нема организован систем одношења смећа у сеоским насељима, којих има 25. Последица недостатка ове услуге у сеоским насељима је одлагање дела генерисаног отпада на дивље депоније. Овом мером обухваћено је опремање и оспособљавање ЈКП „Комуналне службе“ Пожаревац за одношење смећа по сеоским насељима, успостављање услуге у сеоским подручјима и наставак рада на санирању дивљих депонија.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Набавка машина и опреме за ЈКП,
- Запошљавање додатних кадрова потребних за реализацију услуге у сеоском подручју,
- Успостављање услуге у сеоским насељима
- Санирање дивљих депонија

Процењена потребна средства: 340.000.000,00 рсд (по Локалном плану управљања отпадом укупно и за град и за села)

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца, буџет ЈКП „Комуналне службе“ Пожаревац

Одговорна страна за имплементацију мере: ЈКП „Комуналне службе“ Пожаревац

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

1.3.4 Успостављање примарне сепарације отпада

Граду Пожаревацу неопходно је успостављање примарне сепарације отпада. Ова мера компатибилна је са отварањем трансфер станице и рециклажног центра. Због обима посла планира се фазно увођење мере, односно увођење сепарације само за поједине врсте отпада (нпр. пластика, папир).

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Едукација грађана о важности рециклаже и примарне сепарације отпада,
- Увођење примарне сепарације отпада,
- Набавка и постављање одговарајућих контејнера за сепарацију.

Процењена потребна средства: 120.000.000 рсд (по Локалном плану управљања отпадом укупно и за град и за села)

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца, донаторска средства, буџет ЈКП „Комуналне службе“ Пожаревац

Одговорна страна за имплементацију мере: ЈКП „Комуналне службе“ Пожаревац

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

1.3.5 Унапређење управљања посебним токовима отпада

Управљање посебним токовима отпада у надлежности је Министарства заштите животне средине (у даљем тексту Министарство). У складу са Акционим планом за период 2022 – 2024, Програма управљања отпадом Министарства, мером 3.2 Унапређење мреже сакупљања посебних токова отпада, предвиђена је активност 3.2.1 Изградња Центара за сакупљање посебних токова отпада у јединицама ЈЛС у оквиру ЕБРД/АФД програма. Будући да је ова област од изузетног значаја за Град Пожаревац, Град има намеру да помогне у складу са могућностима на свим потребним активностима.

Процењена потребна средства: биће накнадно утврђено

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца, Министарство, донаторска средства

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац, Министарство заштите животне средине

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим

ЦОР 11.6 До 2030. смањити негативан утицај градова на животну средину мерен по глави становника, са посебном пажњом на квалитет ваздуха и управљање отпадом на општинском и другим нивоима

Приоритетни циљ 1.4 Унапређени услови за развој Пожареваца као енергетски ефикасног града	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	1.4.1 Укупна потрошња електричне енергије за уличну расвету на годишњем нивоу	8.000.000 kwh (2020.)	
	1.4.2 Укупна инсталисана снага јавне расвете		
	1.4.3 Број Програма енергетске ефикасности који се спроводе,	0	2

	прате и евалуирају на трогодишњем нивоу		
<p>Образложење</p> <p>Праћење података о потрошњи електричне енергије показује да је потрошња електричне енергије у јавним зградама, установама и комуналним службама износила преко 20.000.000 kWh, у 2020. години (извор: Портал јавних набавки). Јавна расвета један је од највећих потрошача електричне енергије са 8.000.000 kWh.</p> <p>У циљу успостављања енергетски ефикасне заједнице неопходно је да Град Пожаревац успостави систем енергетског менаџмента и да изради Програм енергетског менаџмента.</p>			
<p>Мере за остварење приоритетног циља 1.4</p>			
<p>1.4.1 Унапређење енергетске ефикасности јавне расвете</p> <p>Ова мера подразумева замену постојећих енергетски неефикасних светљки у систему јавне расвете, ЛЕД енергетски ефикасним светиљкама. Планирано је да се изврши замена 12.000 светиљки, чиме ће се постићи значајне уштеде у потрошњи електричне енергије и уштеде у буџету града Пожареваца.</p> <p>Предвиђене активности у оквиру мере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Израда пројекта замене јавне расвете - Извођење радова на замени јавне расвете <p>Процењена потребна средства: биће накнадно утврђено Извор финансирања: Буџет Града Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац Рок за реализацију: кратки, до 2 године</p>			
<p>1.4.2 Доношење Програма енергетског менаџмента</p> <p>Програм енергетске ефикасности ЈЛС (Програм ЕЕ ЈЛС) је плански документ који је првенствено посвећен избору и дефинисању оптималних мера којима ће се остварити задати циљ уштеде енергије, односно начинима финансирања и реализације ових мера. Програм ЕЕ ЈЛС, се доноси на период од три године. Ова мера подразумева израду и усвајање Програма енергетског менаџмента. Програмом ЕЕ ће бити обухваћени само они делови општинске инфраструктуре и општинских делатности над којима органи Града имају пуну надлежност.</p> <p>Предвиђене активности у оквиру мере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Израда Програма енергетског менаџмента <p>Процењена потребна средства: нису потребна средства Извор финансирања: н/а Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац Рок за реализацију: кратки, до 2 године</p>			

Развојни правац 2 – Урбани развој

Приоритетни циљ 2.1 Одрживи, савремен урбани развој града, усклађен са потребама грађана и привреде, заснован на регулисаним правилима градње на целој територији града	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	2.1.1 Укупан број нових/ажурираних урбанистичких и просторних планских докумената	11	21
	2.1.2 Број обновљених објеката у урбаном градском језгру	5	9
	2.1.3 Број обновљених просторних целина у урбаном градском језгру	0	3
<p>Образложење</p> <p>Град Пожаревац непотпуно је покривен планским документима, због чега у појединим деловима града нису успостављена и регулисана правила градње. Кровна планска документа града (Просторни план и Генерални урбанистички план) захтевају усаглашавање са новим развојним плановима и информационом основом. Поједина планска документа нижег реда такође су застарела и захтевају ажурирање. Планови генералне регулације нису усклађени са реалним могућностима градске инфраструктуре. Планови се не спроводе у складу са потребама грађана. Урбани развој града све више се одликује непланском градњом, која угрожава комуналну инфраструктуру, и која је као таква дугорочно неодржива.</p>			
<p>Мере за остварење приоритетног циља 2.1</p>			
<p>2.1.1 Израда новог Просторног плана Града Пожаревца</p> <p>Неопходна је израда новог Просторног плана града Пожаревца којим ће се извршити преиспитивање намене простора на читавој територији града, као и усклађивање планске документације са новим Просторним планом Р. Србије, који је у фази нацрта, те новом законском регулативом и прописима ЕУ. У оквиру овог Плана, потребна је и израда планова генералне регулације за свако сеоско подручје (укупно 25 планова генералне регулације).</p> <p>Предвиђене активности у оквиру мере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Доношење Одлуке о изради Просторног плана, - Израда програмског задатка, - Расписивање јавне набавке за избор Обрађивача, - Спровођење процедуре предвиђене Законом о планирању и изградњи Републике Србије, - Усвајање Просторног плана <p>Процењена потребна средства: 20.000.000,00 рсд Извор финансирања: Буџет града Пожаревца</p>			

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца – одељење за урбанизам и грађевинске послове

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година или дужи

2.1.2 Ажурирање Генералног урбанистичког плана Града Пожаревца

Генерални урбанистички план је стратешки развојни план са општим елементима просторног развоја за насељено место које је је седиште ЈЛС са више од 30.000 становника. Град Пожаревац има свој Генерални урбанистички план Града Пожаревца, који захтева ажурирање, како би се даљи урбани развој града ускладио са смерницама Стратегије одрживог и интегралног урбаног развоја Републике Србије.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Доношење Одлуке о изради измена и допуна Генералног урбанистичког плана,
- Израда програмског задатка,
- Расписивање јавне набавке за избор Обрађивача,
- Спровођење процедуре предвиђене Законом о планирању и изградњи Републике Србије,
- Усвајање измена и допуна Генералног урбанистичког плана

Процењена потребна средства: 6.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца – одељење за урбанизам и грађевинске послове

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година или дужи

2.1.3 Израда нове и/или измена и допуна постојеће планске документације

Ова мера подразумева израду нови и/или измену и допуну постојећих Планава детаљне регулације и Планава генералне регулације.

План детаљне регулације (ПДР) се доноси за делове насељеног места, уређење неформалних насеља, зоне урбане обнове, инфраструктурне коридоре и објекте и подручја за која је обавеза његове израде одређена претходно донетим планским документом. Даљи урбани развој града Пожаревца захтева израду нових и/или измену постојећих Планава детаљне регулације, са циљем прецизирања правила уређења и грађења за битне зоне становања и привреде у Граду Пожаревцу.

Кључни Планови детаљне регулације које треба донети у наредном планском периоду су:

- ПДР Центар,
- ПДР индустријска зона и
- ПДР Звезда

План генералне регулације (ПГР) се обавезно доноси за насељено место које је седиште јединице локалне самоуправе, а може се донети и за друга насељена места на територији општине, односно града. У наредном планском периоду у Пожаревцу је потребно израдити ПГР Пожаревац 3. Његова израда планирана је у оквиру мере 4.1.2 Успостављање нових локација за инвестирање (развојни правац Економски развој).

Приликом израде нове планске документације водиће се рачуна о уграђивању мера од елементарних непогода у планску документацију.

У оквиру ове мере размотриће се и потреба израде и других планова, као и целисходност измене и допуне постојеће планске документације.

Напомена: Мером 4.1.2 Успостављање нових локација за инвестирање, предвиђена је и измена постојеће планске документације (ПГР Пожаревац 1 и ПГР Пожаревац 2).

Предвиђене активности за доношење нових и/или измене и допуне постојећих планских докумената:

- Доношење Одлуке о изради и/или измени и допуни Плана детаљне регулације/Плана генералне регулације
- Израда програмског задатка,
- Расписивање ЈН за избор Обрађивача,
- Спровођење процедуре предвиђене Законом о планирању и изградњи Републике Србије,
- Усвајање Плана детаљне регулације/Плана генералне регулације

Процењена потребна средства: 10.000.000,00 рсд

Извор финансирања Буџет града Пожареваца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожареваца – одељење за урбанизам и грађевинске послове

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година или дужи.

2.1.4 Урбана обнова градског језгра

Уже градско језгро града Пожареваца има велики број споменика културе из области архитектуре (зграда Начелства, Народни музеј, хотел Гранд и сл.). Такође се у овом делу града налази и Градски парк и просторна целина Чикош, Табачка чаршија, Стари корзо. Све ове делове градског језгра треба обновити и заштитити од даље деградације, те ставити у функцију даљег урбаног развоја града.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда пројектно техничке документације,
- Спровођење и извиђење радова на наведеним објектима и просторним целинама

Процењена потребна средства: преко 500.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Министарство за јавна улагања, Буџет града Пожареваца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожареваца – одељење за урбанизам и грађевинске послове

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

Допринос Циљевима одрживог развоја

*ЦОР 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим.
ЦОР 11.3: До 2030. године унапредити инклузивну и одрживу урбанизацију и капацитете за партиципативно, интегрисано и одрживо планирање и управљање људским насељима у свим земљама*

ЦОР 11.4: Појачати напоре за заштиту и очување светског културног и природног наслеђа

Приоритетни циљ 2.2 Унапређен систем водоснабдевања и доступна вода за пиће грађанима Пожареваца	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	2.2.1 Количина произведене воде за пиће	10.000.000 m ³	19.000.000 m ³
	2.2.2 Удео испоручене воде за пиће - однос запремине испоручене и произведене воде за пиће	42 %	65%
	2.2.3 Број домаћинстава повезаних на систем водоснабдевања	18.480	20.000

Образложење

Насеља у Пожаревцу снабдевају се пијаћом водом са три водоизворишта: Кључ, Ловац, ППВ Млава. Удео домаћинстава (без свих сеоских насеља) прикључених на јавни водовод износи 99.7% (2020. година), , што је значајно изнад републичког просека, који износи 79.94%. Са друге стране удео домаћинстава обухваћених системом водоснабдевања у граду као целини је мањи, и потребно је радити на укључивању у систем организованог водоснабдевања корисника у сеоским насељима.

Квалитет воде за пиће у граду Пожаревцу је условљен и водостајем река и веома је рањив у односу на климатске промене³⁴. Могуће дугорочне претње квалитету воде за пиће представља утицај повезаности хидролошког режима Дунава, Велике Мораве и Млаве на подизање нивоа подземних вода и повећану могућност њиховог загађења који је још увек је изражен и представља велики проблем заштите изворишта за водоснабдевање. За Пожаревац се може рећи да има добру заштиту од површинских вода, међутим постоји велики проблем високог нивоа подземних вода који није неутрализован ни постојећим црпним станицама. Основни проблем је одвођење атмосферских вода због недовољне изграђености атмосферске и фекалне канализације и антропогени утицај на зону заштите водоизворишта "Кључ" који се огледа у повишеном садржају нитрата, тако да је неопходно преузети одговарајуће мере заштите изворишта³⁵. Такође, у зони утицаја површинских копова и њихових система за одводњавање дошло је до поремећаја режима површинских вода³⁶. Град Пожаревац препознаје претње по квалитет воде за пиће које долазе од повишених концентрација нитрата и предузима активности да одговори на те претње укључујући и истражне радње у циљу добијања додатних 30 l/s воде која није оптерећена нитратима. То би представљало почетак трајног решавања водоснабдевања Пожареваца³⁷.

Анализе и праћења показују да постоје значајни губици у водоводној мрежи. Према доступним подацима ЈКП Водовод Пожаревац, 2020. године, у Пожаревцу је фактурисано око 42%

³⁴ <https://www.sepa.gov.rs/download/prezentacije/2016/KlimatskePromene.pdf>

³⁵ Стратегија одрживог развоја Града Пожареваца 2017-2022.године, https://pozarevac.rs/wp-content/uploads/2017/03/Strategija_Odrzivog_Razvoja_2017-2022.pdf

³⁶ Просторни план Града Пожареваца, Књига 1, стратешки део.

³⁷ https://vodovod012.rs/doc/finansije/2021/izmena_i_dopuna_posebnog_programa_za_2021_godinu.pdf

произведене количине воде за пиће, што се може оценити као низак удео фактурисане воде у укупној количини произведене воде.

Мере за остварење приоритетног циља 2.2

2.2.1 Изградња новог водоизворишта Јагодица

Изградњом новог водоизворишта Јагодица одговориће се на потребу обезбеђивања довољних количина воде за пиће за Град Пожаревац. Скупштина Града Пожаревац донела је Одлуку о изради ПДР-а за водоизвориште Јагодица, а након усвајања овог планског документа приступиће се изради пројектно техничке документације и изградњи водоизворишта.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда ПДР – а Јагодица,
- Израда пројектно техничке документације за изградњу водоизворишта,
- Изградња водоизворишта Јагодица

Процењена потребна средства: 39.000.000,00 рсд за ПДР и пројектно техничку документацију. Вредност радова и опреме за изградњу водоизворишта биће позната након израде пројектно техничке документације.

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревац, донаторска средства

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац, ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

2.2.2 Модернизација водоводне мреже

Да би се осигурао континуиран, одржив и безбедан систем водоснабдевања водом грађана Пожаревац, те смањили губици у систему, неопходно је спровести модернизацију водоводне мреже, која подразумева: замену дотрајалих цеви, азбестних цевовода и успостављање даљинског читавања, односно аутоматизацију система.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Замена дотрајалих цеви и азбестних цевовода,
- Успостављање система даљинског читавања

Процењена потребна средства: 200.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет града Пожаревац, буџет ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

Одговорна страна за имплементацију мере: ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

2.2.3 Изградња водоводне мреже у сеоским насељима

У планском периоду реално је планирати изградњу водоводне мреже у сеоским насељима. За сва насеља потребно је урадити пројектно техничку документацију, па потом приступити извођењу радова.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда пројектне документације за водоводну мрежу у сеоским насељима,
- Извођење радова на изградњи водоводне мреже у сеоским насељима

Процењена потребна средства: 230.000.000,00 рсд по години имплементације

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца, донаторска средства
 Одговорна страна за имплементацију мере: ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац
 Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

Допринос Циљевима одрживог развоја

ЦОР 6: Успоставити санитарне услове и приступ пијаћој води за све

ЦОР 6.3 До краја 2030 унапредити квалитет воде смањењем загађења, елиминисати расипање и на најмању могућу меру свести испуштање опасних хемикалија и материјала, преполовити удео непрочишћених вода и значајно повећати рециклирање и безбедну поновну употребу на глобалном нивоу

Приоритетни циљ 2.3 Развијена савремена саобраћајна инфраструктура	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	2.3.1 Укупна дужина (категорисаних) општинских путева	65,021 км	120,00 км
	2.3.2 Укупна дужина категорисаних улица	555,37 км	650,00 км
	2.3.3 Укупна дужина доступних стаза/тротоара за пешачки саобраћај		
	2.3.4 Укупна дужина доступних бициклических стаза	6,16 км	31,19 км
	2.3.5 Укупан број расположивих паркинг места у граду	1451	2000

Образложење

Стање путева и саобраћајница у Пожаревацу разликује се у зависности од категорије путева. Мрежа општинских путева, који су у надлежности ЈЛС је у стању да захтева рехабилитацију и реконструкцију. Општински путеви у Пожаревацу одликују се високим учешћем путева са савременим коловозним застором (око 90%), али и лошим стањем коловоза, малом просечном ширином, одсуством сигнализације и сл. Према доступним подацима Јавног предузећа на територији целог Пожареваца укупна дужина улица износи 555,37 км, а укупна дужина путева износи 65,021 км. Сва општинска насеља су задовољавајуће повезана путном мрежом. Очигледна је неједнака покривеност Пожареваца саобраћајном мрежом, посебно у ободним деловима града.

Изражени су изазови мирујућег саобраћаја, посебно у централној зони Пожареваца. Неопходна је изградња нових паркиралишта. Према расположивим подацима, у граду је расположиво третутно 1451 паркинг место, од чега 16 за особе са инвалидитетом. Процена је да је неопходно око 2000 уређених паркинг места у широј градској зони³⁸.

³⁸ <https://pozarevac.rs/generalni-urbanisticki-plan-pozarevca/> (садржај преузет 1.9.2022.)

Пешачки саобраћај интензиван је у централној зони града и у гравитационој зони објеката друштвеног стандарда (посебно школа). Неопходна је изградња тротоара на деоницама јавних путева кроз насељена места (приоритетно на деоницама јавних путева).

Бициклически саобраћај има ограничене могућности за развој у ужем градском подручју, али веома добре у ширем градском и међумесном подручју.

Мере за остварење приоритетног циља 2.3

2.3.1 Реконструкција постојећих саобраћајница

Транзитне улице које су највише оптерећене свим видовима друског саобраћаја захтевају учесталију реконструкцију. Такође због радова на изградњи недостајуће комуналне инфраструктуре долази до оштећења на саобраћајницама које се временом повећава те су те саобраћајнице небезбедне или слабије условне за коришћење. Пример (улица Моравска и илица Шеста личка).

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Годишње планирање радова на постојећим саобраћајницама,
- Израда пројектно-техничке документације,
- Спровођење јавне набавке за избор извођача радова,
- Извођење радова на реконструкцији саобраћајница,
- Израда годишњих извештаја о спроведеним радовима.

Процењена потребна средства: преко 500.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа града Пожаревца

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година или дуги

2.3.2 Изградња нових саобраћајница

Изградњу недостајућих асфалтираних саобраћајница како у граду (Прва улица, наставак Илије Гојковића и др.) тако и у сеоским насељима где се овај проблем чешће јавља, неопходно је спровести у циљу осигурања безбеднијег саобраћаја, квалитетнијег живота грађана и боље повезаности.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда пројектно-техничке документације,
- Спровођење јавне набавке за избор извођача радова,
- Извођење радова на изградњи нових саобраћајница

Процењена потребна средства: преко 250.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа града Пожаревца

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година или дуги

2.3.3 Прилагођавање саобраћајне инфраструктуре и сигнализације за посебне врсте превоза и учесника у саобраћају

Ова мера обухвата изградњу стаза/тротоара за пешачки саобраћај и бициклических стаза. За потребе слепих и слабовидних особа потребно је постављање тактилних подлога. Спровођење ће се обављати фазно, приликом реконструкција улица и тротоара.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда пројектно техничке документације за изградњу стаза/тротоара за пешачки саобраћај,
- Изградња стаза/тротоара за пешачки саобраћај,
- Израда пројектно-техничке документације за бициклическе стазе,
- Изградња бициклических стаза,
- Израда пројектно-техничке документације за постављање тактилних подлога на претходно утврђеним улицама,
- Инсталација тактилних подлога на утврђеним улицама.

Процењена потребна средства: биће накнадно утврђено

Извор финансирања: буџет Града Пожаревца, донаторска средства

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа града Пожаревца

Рок за реализацију: ова мера спроводиће се током читавог трајања Плана развоја

2.3.4 Унапређење мирујуће саобраћајне инфраструктуре – паркиралишта и паркинг гараже

Ова мера подразумева даљи рад Градске управе на повећању броја расположивих паркинг места у граду, имајући у виду процену из Генералног урбанистичког плана да граду недостаје око 2000 уређених паркинг места у широј градској зони.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда пројектно-техничке документације за изградњу нових паркинг места,
- Обележавање нових паркинг места
- Утврђивање локације за изградњу паркинг гараже
- Израда пројектно-техничке документације за изградњу паркинг гараже
- Изградња паркинг гараже

Процењена потребна средства: рсд

Извор финансирања: буџет Града Пожаревца, донаторска средства

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа града Пожаревца

Рок за реализацију: ова мера спроводиће се током читавог трајања Плана развоја

Допринос Циљевима одрживог развоја

ЦОР 9: Изградити отпорну инфраструктуру, промовисати инклузивну и одрживу индустријализацију и подстицати иновације

ЦОР 9.1: Развити квалитетну, поуздану, одрживу и отпорну инфраструктуру, укључујући регионалну и прекограничну инфраструктуру, за подршку економском развоју и људском доброти, са фокусом на економски прихватљив и једнак приступ за све.

ЦОР 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим.

ЦОР 11.2: До 2030. обезбедити приступ сигурним, приуштивим, доступним и одрживим транспортним системима за све, побољшати безбедност на путевима, пре свега проширењем јавног превоза, с посебном пажњом на потребе оних у стањима рањивости, жена, деце, особа са инвалидитетом и старијих лица.

Остале мере од значаја за Приоритетни циљ 2.3 Развијена савремена саобраћајна инфраструктура

2.3.5 Унапређење система јавног превоза и пратеће саобраћајне инфраструктуре

Ова мера подразумева даљи развој јавног превоза у граду, како би се дугорочно смањио притисак саобраћаја у градском језгру. Даљиразвој јавног превоза такође укључује и изградњу и одржавање пратеће саобраћајне инфраструктуре – аутобуских стајалишта, стајалишта за такси возила.

Приоритетни циљ 2.4 Развијене и доступне зелене површине грађанима Пожаревца	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	2.1.3 Укупна површина зелених простора на подручју покривеном ГУП-ом	373,9 ха	1.009,3 ха
	2.1.4 Површина зеленила по глави становника	28.8 м ²	41.5 м ²

Образложење

У оквиру овог циља радиће се на даљем озелењавању града. Зелене површине које се појављују на територији административног подручја Града (грађевинским подручјима) су: *самосталне градске зелене површине* (Чачалица, Тулба, приобаље водотокова – 48,4 Ха), *интегрисане градске зелене површине* (78,8Ха) које се налазе у свим деловима града на парцелама различитих намена (код њих је неопходно унапредити проценат зеленила на парцелама као мера за унапређење стања) и *приградске зелене површине* (приградске шуме и зоне пошумљавања – 246,7 Ха). Укупне постојеће површине зелене површине на подручју покривеним ГУП-ом су 373,9 Ха (што укључује и приградске шуме), док су на подручју Костолца 24,8 Ха. Укупно проширење зелених површина планским документима планирано је за 635,4 Ха и то углавном кроз ширење приградских зелених површина (410 Ха), затим јавног градског зеленила (211,5Ха) и јавног зеленила при објектима јавних намена (13,9Ха). У овом тренутку када се екстрахују приградске шуме (246,7 Ха), добије се вредност од 127,2 Ха јавних зелених површина односно 28,8 м² зеленила по глави становника. Привођењем намени планираних комплекса остварио би се стандард озелењавања од 41,5 м² по становнику.

Мере за остварење приоритетног циља 2.4

2.4.1 Озелењавање јавних простора града

Урбани развој града усклађен са потребама грађана подразумева и континуирани рад града на озелењавању јавних простора и уређењу зелених површина, како би се омогућио пријатнији и хуманији живот појединца у граду, и градски простори учинили лепшим и угоднијим местом за живот и рад. Овом мером планира се рад на проширењу и површина јавног градског зеленила и приградских зелених површина.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Проширење јавних зелених површина
- Проширење приградских зелених површина

Процењена потребна средства: биће накнадно утврђено

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца, средства Р. Србије и других донатора
Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац
Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

Допринос Циљевима одрживог развоја

ЦОР 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим.
 ЦОР 11.3: До 2030. омогућити универзални приступ безбедним, инклузивним и приступачним зеленим и јавним површинама, посебно за жене и децу, старија лица и особе са инвалидитетом

Развојни правац 3 – Друштвени развој

Приоритетни циљ 3.1 Квалитетне услуге социјалне заштите доступне грађанима у стању социјалне потребе	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	3.1.1 Удео укупних расхода за услуге социјалне заштите у буџету ЈЛС	0.91% (2018)	2%
	3.1.2 Број услуга социјалне заштите у надлежности ЈЛС које је увела и финансира локална самоуправа	5 (2022)	8
	3.1.3 Просечан број корисника свих услуга социјалне заштите месечно, на годишњем нивоу	970 (2022)	1100
	3.1.4 Број корисника социјалног становања годишње	20 (2022)	40
<p>Образложење:</p> <p>Удео расхода за социјалну заштиту у буџету града Пожареваца кретао се од 3.8% у 2019. години, до 5.8% у 2020. години. Када се посматрају само услуге социјалне заштите, у 2018. години удео укупних расхода за локалне услуге у буџету ЈЛС износио је 0,91%, што је мање од просека Србија-југ (1,26%).³⁹ Укупни расходи за локалне услуге су износили 36 милиона РСД, а расходи по становнику 497 РСД, што је на нивоу просека Србија-југ (500 РСД).⁴⁰ Расходи за услуге социјалне заштите у надлежности ЈЛС готово у потпуности се финансирају из средстава градског буџета (99%), а остатак из приватних извора, партиципације корисника (1%).</p> <p>У 2018. години у Пожареvcу су се обезбеђивале услуге: помоћ у кући за старије, лични пратилац детета и дневни боравак за децу са сметњама у развоју, уједно три најраспрострањеније услуге социјалне заштите у Србији и на подручју Србија-југ. До 2022.</p>			

³⁹ Сви подаци о услугама социјалне заштите у мандату ЈЛС су на основу истраживања Матковић и Страњаковић (2020). *Мапирање услуга социјалне заштите и материјалне подршке у надлежности ЈЛС у Републици Србији*. Београд: Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

⁴⁰ Као и за индикатор удео расхода за услуге у буџету ЈЛС, просек је непондерисан и не укључује ЈЛС које немају расходе за услуге

године, уведене су и услуге: саветовалишта за брак и породицу и услуге подршке деци са сметњама у понашању, у оквиру Социо-рехабилитационог клуба.

Анализом приоритетних проблема у области социјалне заштите утврђено је да граду недостају услуге: дневног боравка за одрасле особе са инвалидитетом и прихватилишта за лица у стању неодложне потребе. Такође неопходно је развијати могућности за становања уз подршку за социјално угрожене групе грађана (особе са инвалидитетом, стари, млади који напуштају систем социјалне заштите).

Отуда приоритет града биће у наредном планском периоду успостављање наведених услуга, као и даљи рад на имплементацији и унапређењу постојећих услуга.

Мере за остварење приоритетног циља 3.1

3.1.1 Стамбено збрињавање социјално угрожених група грађана

За групу особа са инвалидитетом, стара лица, младе у процесу осамостаљивања, односно изласку из хранитељских породица, потребно је развијати услугу становања уз подршку, која спада у услуге подршке за самостални живот. Сврха услуге је да обезбеђивање услова и подршке да особа са тешкоћама у развоју живи у природном окружењу, на максималном нивоу самосталности и интеграције, те да се спречи институционални смештај и даљи проблеми у адаптацији и интеграцији.

Предвиђене активности у оквиру мере:

1. Изградња нових стамбених објеката (1.1. Израда пројектно-техничке документације за изградњу нових стамбених објеката, 1.2. Радови на изградњи нових објеката,
2. Реконструкција постојећих објеката у јавном власништву (2.1 Израда пројектно-техничке документације, 2.2 Прибављање неопходних дозвола за реконструкцију постојећих објеката, 2.3 Реконструкција постојећих објеката у јавном власништву),
3. Прибављање додатних објеката у власништво Града Пожареваца.

Процењена потребна средства: 500.000.000,00 рсд

Извор финансирања: интерено и екстерно

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Пожаревац, Центар за социјални рад

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

3.1.2 Успостављање услуге Дневног боравка за одрасле ОСИ

Основна сврха услуге је пружање непосредне помоћи особама са сметњама у развоју и њиховим породицама кроз дневно збрињавање у Дневном боравку. Наведена помоћ омогућава оснаживање и јачање породичних капацитета корисника, свакодневном функционисању породица. Дневни боравак, кроз богат програмски садржај ће помагати и самим корисницима да обогате своја знања и искуства, да развију одређене способности и вештине. Смањује изолацију и усамљеност особа са сметњама у развоју, пружа им одређену сигурност и повећава њихову социјалну укљученост.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Обезбеђење простора за пружање услуге,
- Доношење одлуке о успостављању услуге, Опремање простора,
- Запошљавање потребних кадрова.

Процењена потребна средства: 50.000.000,00 рсд

Извор финансирања: интерено и екстерно

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Пожаревац, Центар за социјални рад

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

3.1.3 Успостављање услуге Прихватилишта за лица у стању неодложне социјалне потребе

Сврха постојања Прихватилишта је задовољавање основних потреба појединца или породице којима је потребно неодложно осигурати безбедност у кризним ситуацијама. Ова услуга је усмерена ка хитном збрињавању лица у стању неодложне социјалне потребе, током кога се врши процена потреба за другим услугама и започиње процес помоћи кориснику за успостављање стабилног породичног или независног живота, превазилажење кризне ситуације и одрживих решења у будућности. Услуге смештаја у прихватилиште пружају се најдуже у трајању до шест месеци и намењене су: деци, младима и одраслим жртвама насиља у породици, злостављања или занемаривања и одраслим и старим лицима у кризним ситуацијама, бескућницима и просјацима.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Прибављање објекта за реализацију услуге Прихватилишта,
- Адаптација објекта Прихватилишта,
- Доношење Одлуке о успостављању Услуге прихватилишта,
- Опремање простора Прихватилишта адекватном опремом, запошљавање потребних кадрова.

Процењена потребна средства: 100.000.000,00 рсд

Извор финансирања: интерено и екстерно

Одговорна страна за имплементацију мере: Центар за социјални рад Пожаревац, Градска управа Града Пожаревца

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 1: "Окончати сиромаштво свуда и у свим облицима".

ЦОР 1.3: "Применити одговарајуће националне системе социјалне заштите и мере за све, укључујући и најугроженије, и до краја 2030. обухватити значајан број сиромашних и рањивих".

ЦОР 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим.

ЦОР 11.1: До 2030. осигурати да сви имају приступ адекватном, безбедном и приступачном становању и основним услугама, унапредити неусловна насеља.

Остале мере од значаја у оквиру Приоритетног циља 3.1 Квалитетне услуге социјалне заштите доступне грађанима у стању социјалне потребе

3.1.4 Даљи развој и унапређење постојећих услуга социјалне заштите

Град Пожаревац има развијене услуге помоћи у кући за старије, лични пратилац детета и дневни боравак за децу са сметњама у развоју, уједно три најраспрострањеније услуге социјалне заштите у Србији. До 2022. године, уведене су и услуге: саветовалишта за брак и

породицу и услуге подршке деци са сметњама у понашању, у оквиру Социо-рехабилитационог клуба. Град ће у оквиру ове мере наставити да финансира, спроводи, прати, развија и унапређује наведене услуге.

Приоритетни циљ 3.2 Адекватно заштићена и оптимално искоришћена културна добра града Пожареваца	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	3.2.1 Укупан број корисника програма институција културе годишње	30.000	60.000
	3.2.2 Удео реконструисаних објеката културе у укупном броју објеката културе на територији града	12%	50%
<p>Образложење:</p> <p>Град Пожаревац на својој територији има значајне културно-историјске локалитете (Виминацијум, Пожаревачки мир), као и институције које се старају о заштити културног блага и наслеђа (Народни музеј Пожаревац, Народна библиотека, Историјски архив Пожаревац, Фондација Миленин дом и галерија Милене Павловић Барили, и Дом војске). Објекти наведених институција представљају културно благо Пожареваца и Србије, и као такве, неопходно их је на прави начин заштити и ставити у функцију даљег развоја града Пожаревац. Поред наведених, важна установа културе је Центар за културу Пожаревац. Кључни објекти културе у граду захтевају реконструкцију, адаптацију, те проширење просторних капацитета. Да би град на прави начин, системски и плански приступио управљању културом, неопходно је успоставити одговарајућу културну политику и плански оквир за развој културе града.</p>			
<p>Мере за остварење приоритетног циља 3.2</p>			
<p>3.2.1 Унапређење планског оквира за управљање културом Мера подразумева израду Стратегије развоја културе којом ће се дефинисати жељени правци развоја културе, на основу анализе стања и реалних потреба.</p> <p>Предвиђене активности у оквиру мере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализа стања у области културе, - Израда и усвајање Стратегија развоја културе. <p>Процењена потребна средства: нису потребна финансијска средства Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожареваца Рок за реализацију: кратак до 2 године</p>			
<p>3.2.2 Реконструкција и адаптација објеката Народног музеја Пожаревац</p>			

Један од приоритета у развоју културе у Граду Пожаревцу су инфраструктурни радови на објектима Народног музеја Пожаревац, и прибављање у својину града објекта Музеја културне историје.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Проширење изложбеног простора и развој простора Етно парка Тулба и Пожаревачког мира;
- Адаптација и проширење изложбеног простора Легата Миодрага Марковића;
- Реконструкција објекта Вила Лепосава;
- Завршетак реконструкције, адаптације и санације као и привођење намени за музејску поставку Музеја културне историје.

Процењена потребна средства: 100.000.000,00 рсд

Извор финансирања: интерено и екстерно

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Пожаревац и Установе у култури

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

3.2.3 Реконструкција и проширење Галерије Милене Павловић Барили

Галерија Милене Павловић Барили један је од најпознатијих објеката културе и уметности у Пожаревцу и Србији, објекат по коме је Пожаревац препознатљив на националном и регионалном нивоу. Даљи рад и развој галерије захтевају инфраструктурну реконструкцију, адаптацију и санацију постојећег објекта, те изградњу новог, додатног објекта галерије.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Реконструкција, адаптација и санација постојеће зграде, у складу с пројектом Фондације Миленин дом – Галерија Милене Павловић Барили и
- Изградња новог објекта.

Процењена потребна средства: 320.000.000,00 рсд

Извор финансирања: интерено и екстерно

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Пожаревац и Установе у култури

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

3.2.4 Реконструкција и уређење Центра за културу

Центар за културу један је од кључних објеката културе у граду. Даљи рад и развој овог Центра захтева значајна инфраструктурна уређења и опремање.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Легализација објекта,
- Реконструкција и адаптација објекта (решавање енергетске ефикасности објекта, замена електро-инсталација, сређивање простора за боравак уметника, реконструкција тоалета)
- Опремање ЦЗК потребном опремом за рад (аудио и видео опрема)

Процењена потребна средства: 40.000.000,00 рсд

Извор финансирања: интерено и екстерно

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Пожаревац и Установе у култури

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

3.2.5 Реконструкција и доградња осталих кључних објеката културе у граду

Остали кључни објекти културе, који захтевају инфраструктурна улагања и/или прибављање у својину града су: Народна библиотека, Историјски архив, Културно-спортски центар Костолац, Дом Војске Србије и објекат Начелства.

Предвиђене активности у оквиру мере:

1. Проширење депоа Историјског архива у циљу обезбеђивања простора за администрацију, као и изложбеног простора
2. Проширење објекта Народне библиотеке „Илија М Петровић“, санација, адаптација и привођење намени подрума библиотеке
3. Прибављање у својину објекта за потребе Културно-спортског центра "Костолац"
4. Прибављање у својину града и адаптација Дома Војске Србије. Град нема адекватан простор за галерију савремене уметности, па би се за потребе ове галерије употребио простор Дома војске.
5. Зграда Начелства – завршетак започетих радова на згради

Процењена потребна средства: 240.000.000,00 рсд

Извор финансирања: интерено и екстерно

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Пожаревац и Установе у култури

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

3.2.5 Унапређење промоције културног блага града Пожареваца

Град Пожаревац на својој територији има значајне културно-историјске локалитете (Виминацијум, Пожаревачки мир...), као и институције које се старају о заштити културног блага и наслеђа (Галерија Милене Павловић Барили, Народни музеј Пожаревац...). То је уједно и највећи туристички потенцијал који град има. Неопходна је промоција културног блага и културног наслеђа у већој мери него што је то сада. Основни циљ промоције био би повећање видљивости културног блага и културног наслеђа кроз боље опремање установа културе и визуелизацију културног блага, спровођење припрему и спровођење маркетиншке кампање, евентуално обједињавање културне понуде.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда атрактивне промотивне кампање културног блага Пожареваца,
- Израда јединственог годишњег програма културних дешавања у Пожаревцу,
- Реализација промотивне кампање кроз: интензивне онлајн промоције, промоције на сајмовима у Србији и региону,
- Успостављање сарадње са градовима и општинама из региона

Процењена потребна средства: 20.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожареваца

Рок за реализацију: кратак до 2 године

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 11: Учинити градове и људска насеља инклузивним, безбедним, отпорним и одрживим.

ЦОР 11.4: Појачати напоре за заштиту и очување светског културног и природног наслеђа

Приоритетни циљ 3.3 Успостављени одговарајући услови за даљи развој спорта у Пожаревцу	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	3.3.1 Број активних спортских клубова на територији града годишње	110	120
	3.3.2 Број чланова спортских клубова годишње	2.500	3.500
	3.3.3 Број савремених спортских објеката (ресурса) доступних грађанима Пожаревца	14	17

Образложење

Развој спорта и услова за бављење аматерским и професионалним спортом један су од приоритета града Пожаревца. Препорука Светске здравствене организације јесте да се унапреди физичка активност грађана у циљу заштите здравља становништва, а препоручен недељни временски оквир за бављење спортом и рекреацијом је 150 минута. Да би се успоставили адекватни и целовити услови за упражњавање спортских активности у граду, како аматерских, тако и професионалних, неопходно је радити на унапређењу услова, кроз уређење постојећих локација и објеката за спорт, и изградњу нових објеката. Кључни спортски објекти који недостају грађанима Пожаревца, и које је потребно обезбедити у наредном планском периоду су: затворени базен и савремени спортски терени за тенис, кошарку, одбојку и рукомет. Од постојећих објеката који захтевају реконструкцију и адаптацију, посебно се издвајају: отворени базен, скејт парк и спортски центар, у коме је потребно изградити малу салу.

Мере за остварење приоритетног циља 3.3**3.3.1 Развој нове спортске инфраструктуре и спортских садржаја**

Граду Пожаревцу недостаје спортска инфраструктура намењена аматерском, али и професионалном спорту. То се пре свега односи на:

- објекат затвореног базена и
- спортских терена за одбојку, рукомет, кошарку, тенис.

Планирана локација за ове садржаје је простор између Хале спортова и Хиподрома. Израђена је пројектно-техничка документација за затворени базен, и за изградњу спортских терена за одбојку, рукомет, кошарку и тенис у оквиру некадашњег Бамби парка.

Поред наведене инфраструктуре, овом мером планираће се и изградња спортских терена по месним заједницама.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Изградња затвореног базена,
- Изградња спортског терена за одбојку,
- Изградња спортског терена за рукомет,
- Изградња спортског терена за кошарку,
- Изградња спортског терена за тенис,
- Израда пројектно-техничке документације за спортске терене по месним заједницама
- Изградња нових спортских терена по месним заједницама

Процењена потребна средства: 1.450.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Донаторска средства, буџет Града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, ЈУ Спортски центар Пожаревац

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

3.3.2 Реконструкција и уређење постојећих спортских објеката/локација

Ова мера подразумева реконструкцију градског базена, као и реконструкцију и уређење постојећих спортских терена и осталих спортских објеката по месним заједницама. Циљ је обезбедити грађанима адекватне услове за упражњавање спорта, било рекреативно, било професионално.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Реконструкција градског базена,
- Реконструкција скејт парка,
- Израда пројектно-техничке документације за уређење постојећих спортских терена,
- Извођење радова на уређењу и реконструкцији постојећих спортских терена

Процењена потребна средства: 300.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца

Рок за реализацију: преко 5 година

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 3: Обезбедити здрав живот и промовисати благостање за људе свих генерација

ЦОР 3.4: До 2030. смањити за једну трећину превремени морталитет од непреносивих болести кроз превенцију и лечење и промовисати ментално здравље и благостање

Приоритетни циљ 3.4 Доступно предшколско образовање и васпитање свој деци Пожаревца	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	3.4.1 Број изграђених и опремљених вртића Предшколске установе	11 (2022)	12 (2025)
	3.4.2 Обухват деце јасленог узраста системом ПВО	36.5% (2020)	
	3.4.3 Обухват деце узраста 3 до 5 година	58.5% (2020)	
<p>Образложење Систем предшколог васпитања и образовања у Пожаревцу успешно функционише. Њега чини Предшколска установа са 11 вртића, као и мрежа приватних вртића, која се развија последњих година. Ранији проблеми са укључивањем деце у ПВО систем су превазиђени на системски начин, субвенционисањем приватних вртића. И поред тога треба и даље радити на повећању обухвата деце системом ПВО, због чега у наредном планском периоду треба наставити одржавати успостављени систем.</p>			
<p>Мере за остварење приоритетног циља 3.4</p>			
<p>3.4.1 Изградња вртића у сеоском насељу Дрмно</p> <p>Ова мера подразумева изградњу савременог вртића, површине 220м². Град има 11 објеката Предшколске установе и регистрованих 5 приватних вртића. Изградња овог вртића је значајна, ће њему гравитирати и деца из других сеоских подручја: Стари Костолац, Речица, Кличевац.</p> <p>Предвиђене активности у оквиру мере:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Завршетак пројектно-техничке документације, - Извођење радова на изградњи вртића, - Опремање вртића, - Прикључивање на мрежу <p>Процењена потребна средства: 50.000.000,00 рсд Извор финансирања: буџет Града Пожаревца Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година</p>			

<p>Остале мере од значаја за Приоритетни циљ 3.4 Доступно предшколско образовање и васпитање свој деци Пожаревца</p>
<p>3.4.2 Унапређење сарадње са приватним вртићима У наредном планском периоду Град ће наставити да развија сарадњу са постојећим и новим приватним вртићима</p>

Приоритетни циљ 3.5 Унапређени услови за квалитетно образовање у Пожаревцу	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	3.5.1 Број деце обухваћен основним образовањем ученика са сметњама у развоју у оквиру специјализоване основне школе у Пожаревцу	0	40
	3.5.2 Удео основних школа са адекватним инфраструктурним условима за обављање образовног процеса	93%	100%
	3.5.3 Удео средњих школа са адекватним инфраструктурним условима за обављање образовног процеса	87%	100%
Образложење			
<p>Систем предшколог васпитања и образовања у Пожаревцу успешно функционише. Ранији проблеми са укључивањем деце у ПВО систем су превазиђени на системски начин, субвенционисањем приватних вртића. У наредном планском периоду потребно је наставити одржавати успостављени систем.</p>			
<p>Приоритетни изазови које треба решавати у наредном планском периоду леже у области основног и средњег образовања. У Пожаревцу постоји укупно 8 матичних основних школа, од којих су 2 у ванградским насељима, са чак 20 подручних (издвојених) одељења. Средње образовање у Пожаревцу одвија се у 7 средњих школа: Медицинска школа, Економско-трговинска школа, Пожаревачка гимназија, Пољопривредна школа са домом ученика „Соња Маринковић“, Политехничка школа, Школа за основно и средње музичко образовање Музичка школа „Стеван Мокрањац“ и Техничка школа са домом ученика „Никола Тесла“ у Костолцу⁴¹.</p>			
<p>Приоритетни проблеми у систему основног и средњег образовања, које је неопходно решавати у наредном планском периоду су: непостојање основне школе за децу са сметњама у развоју на територији читавог Браничевског и Подунавског округа, затим лоше стање и недовољни капацитети ОШ "Доситеј Обрадовић" у самом граду, непостојање физкултурних сала у ОШ „Св. Владика Николај“ у Брадарцу и ОШ „Милош Савић“ у Лучици, као и непостојање физкултурне сале у Медицинској школи.</p>			
Мере за остварење приоритетног циља 3.5			
<p>3.5.1 Отварање Основне школе за децу са сметњама у развоју Школа за децу са сметњама у развоју не постоји ни у Браничевском ни у Подунавском округу. Град Пожаревац са суседним општинама има потребу отварања образовне установе оваквог типа. Град располаже са неколико потенцијалних локација за отварање школе и довољним бројем образованог кадра. Потребно је, након добијања сагласности Министарства, урадити пројектно техничку документацију и извести радове.</p>			
Предвиђене активности у оквиру мере:			

⁴¹ Стратегија одрживог развоја града Пожаревца, стр. 83

- Израда пројектно техничке документације,
- Извођење радова на изградњи основне школе за децу са сметњама у развоју.

Процењена потребна средства: 50.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Донаторска средства, буџет Града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, Министарство просвете, науке и технолошког развоја

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

3.5.2 Реконструкција и доградња ОШ Доситеј Обрадовић

ОШ "Доситеј Обрадовић" у лошем је стању и неопходно је спровести реконструкцију и доградњу, како би се успоставили одговарајући услови за образовање ученика. Град Пожаревац приводи крају израду пројектно-техничке документације за ОШ "Доситеј Обрадовић". Будући радови налазе се у Плану Министарства за јавна улагања.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Завршетак пројектно техничке документације,
- Извођење радова на реконструкцији и доградњи ОШ "Доситеј Обрадовић".

Процењена потребна средства: 350.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Министарство за јавна улагања

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, Министарство за јавна улагања

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

3.5.3 Изградња фискултурних сала у ОШ „Св. Владика Николај“ у Брадарцу и ОШ „Милош Савић“ у Лучици

ОШ „Св. Владика Николај“ у Брадарцу и ОШ „Милош Савић“ у Лучици немају фискултурне сале. За ОШ „Св. Владика Николај“ у Брадарцу и ОШ „Милош Савић“ у Лучици израђена је пројектно техничка документација и потребно је приступити извођењу радова.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Извођење радова на изградњи фискултурне сале ОШ „Св. Владика Николај“,
- Извођење радова на изградњи фискултурне сале ОШ „Милош Савић“ у Лучици

Процењена потребна средства: 185.950.000,00 рсд

Извор финансирања: Донаторска средства, буџет Града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

3.5.4 Изградња фискултурне сале у Медицинској школи у Пожаревцу

Медицинска школа у Пожаревцу нема фискултурну салу. За изградњу фискултурне сале у медицинској школи неопходно је решити имовинско правне односе, израдити пројектну документацију и извести радове.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Решавање имовинско правних питања за изградњу фискултурне сале у медицинској школи,

- Израда пројектно техничке документације за фискултурну салу медицинске школе,
- Изградња фискултурне сале у медицинској школи

Процењена потребна средства: 86.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Донаторска средства, буџет Града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, **Рок за реализацију:** дуги, преко 5 година

3.5.5 Програм стамбене подршке за привлачење недостајућих наставних кадрова у школама

Поједине основне и средње школе располажу сопственим становима које је потребно реновирати и адаптирати, како би постали усељиви и расположиви за наставни кадар који нема решено стамбено питање. Ова мера има за циљ да кроз решавање стамбеног питања за наставнике и професоре, привуче недостајући наставни кадар у школама у Пожаревцу и да привуче наставнике из других градова и општина да дођу у Пожаревац и раде у пожаревачким школама.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Извођење радова на реновирању и адаптацији станова за недостајући наставни кадар
- Промоција и регрутација недостајућег наставног кадра

Процењена потребна средства: 10.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Донаторска средства, буџет Града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, **Рок за реализацију:** дуги, преко 5 година

Допринос Циљевима одрживог развоја

ЦОР 4: "Обезбедити инклузивно и праведно квалитетно образовање и промовисати могућности за целоживотно учење".

ЦОР 4.1: До 2030. обезбедити да све девојчице и дечаки заврше бесплатно, равноправно и квалитетно основно и средње образовање које води ка релевантним и ефикасним исходима учења.

Остале мере од значаја за Приоритетни циљ 3.5 Унапређени услови за квалитетно образовање у Пожаревцу

3.5.6 Реконструкција, адаптација и опремање осталих основних школа

Град ће и у наредном планском периоду наставити да обезбеђује средства за инвестициона улагања за потребе реконструкције, адаптације и опремања осталих објеката основних школа

3.5.7 Реконструкција, адаптација и опремање осталих средњих школа

Град ће и у наредном планском периоду наставити да обезбеђује средства за инвестициона улагања за потребе реконструкције, адаптације и опремања осталих објеката основних школа

3.5.8 Реконструкција, адаптација и опремање објеката високог образовања

<p>Остали циљеви и мере од значаја за Развојни правац Друштвени развој</p> <p>Приоритетни циљ 3.6 Унапређење услова за доступну и квалитетну здравствену заштиту заједнице</p> <p>Иако је област здравствене заштите првенствено у надлежности националног нивоа, Град Пожаревац у складу са могућностима подржава пројекте унапређења услова за пружање квалитетних здравствених услуга својим грађанима. У том смислу, град ће наставити и у наредном периоду да буде поуздан партнер Министраству здравља и осталим актерима са националног нивоа у унапређењу квалитета здравствене заштите заједнице.</p> <p>Мера 3.6.1 Реконструкција, адаптација и опремање здравствених објеката</p> <p>Град ће и у наредном планском периоду пратити стање објеката здравства и, у складу са ингеренцијама и расположивим могућностима, обезбеђиваће сопствена, и пружати подршку у привлачењу средстава из других извора, за реконструкцију, адаптацију и опремање здравствених објеката, а све са циљем унапређења доступности и квалитета услуга здравствене заштите.</p>
--

Развојни правац 4 – Економски развој

Приоритетни циљ 4.1 Успостављени одговарајући услови за континуирани развој привреде	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	4.1.1 Број активних привредних друштава	700 (2022)	720
	4.1.2 Број запослених по општини рада	22.055 (2021)	22.700
	4.1.3 Број расположивих уређених локација за инвестирање	6	20
<p>Образложење:</p> <p>Привреда Пожареваца спада у ред најразвијенијих у Србији. Доминантне привредне гране су: енергетика, рударство, пољопривреда, трговина и прехранбена индустрија.</p> <p>Потенцијале привредног развоја на подручју Града Пожареваца, поред природних ресурса и резерви угља (пре свега лигнита), нафте и гаса, као и налазишта глине и кварцног песка, шљунка и песка, представљају и велике могућности развоја пољопривреде и прерађивачке прехранбене индустрије.</p> <p>На територији Пожареваца послују велики привредни субјекти као што су огранак - „ТЕ-КО“ Костолац са издвојеним предузећима ПД „ПРИМ“, ПД „ГЕОРАД“, ПД „Костолац услуге“, ПД „Аутотранспорт“ (сектори енергетике и рударства, са предузећима која су у свом пословању оријентисана на сарадњу са огранком - ТЕ-КО Костолац), затим Концерн „БАМБИ“ а.д. Пожаревац, УНИОН МЗ, из прехранбеног сектора, ARRIVA (саобраћајно транспортно предузеће). У другој половини 2022. године отворен је и производни погон компаније ПКЦ</p>			

Wiring system доо, која је део интернационалне Мадерсон групе. На другој страни је велики број малих и средњих предузећа, чији број расте од краја осамдесетих година прошлог века.

Према подацима Агенције за привредне регистре (АПР), у 2022. години у Пожаревцу је било активно 700 привредних друштава. Број активних привредних друштава показује благи тренд раста од 2019. године, и креће се између 641 и 700. Број активних привредних друштава на 1000 становника износио је у 2021. години 9, и испод је просека РС у истој години (17 привредних друштава на 1000 становника).

Да би се осигурао континуиран и стабилан развој привреде у наредном планском периоду, неопходно је решити кључне инфраструктурне проблеме, и то: неуређеност постојећих локација за инвестирање, затим недостатак нових локација за инвестирање, те отежан приступ постојећим пословним зонама и локацијама након изградње брзе саобраћајнице. Поред наведеног, потребно је решавати све израженији проблем дефицита радне снаге, са којим се суочава привреда на територији целе земље. Долазак нових инвеститора и развој привреде неопходно је испратити и унапређењем услова за транспорт роба, кроз искоришћење свих потенцијала, укључујући и потенцијале речног саобраћаја, кроз изградњу пристаништа на Дунаву.

Мере за остварење приоритетног циља 4.1

4.1.1 Инфраструктурно опремање и уређење постојећих локација за инвестирање

Град Пожаревац купио је 2015. године комплекс некадашње Фабрике шећера са свим припадајућим објектима и 37 хектара земљишта (површина целог комплекса износи око 70 хектара). Комплекс је делимично инфраструктурно опремљен, у делу у коме се налазе објекти (око 22 хектара). У току је израда Плана детаљне регулације (ПДР) Индустијска зона – фаза III, који обухвата комплекс некадашње Шећеране, којим ће бити предвиђено инфраструктурно и саобраћајно решење комплекса. Након израде ПДР – а приступиће се пројектовању, изградњи и уређењу комплекса Шећеране. Због обима инвестиције опремање и уређење спроводиће се у више фаза.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Завршетак израде ПДР Индустијска зона - фаза III,
- Израда пројектно-техничке документације за недостајућу инфраструктуру,
- Изградња инфраструктуре.

Процењена потребна средства: 870.000.000,00 рсд (процена из нацрта ПРД Индустијска зона III фаза за комплетан обухват индустријске зоне)

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца и екстерна средства домаћих и страних донатора и потенцијалних инвеститора

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац – Градска управа Града Пожаревца и јавна предузећа

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

4.1.2 Успостављање нових локација за инвестирање

Град Пожаревац има плански предвиђене локације за инвестирање (индустијске и пословне зоне и сл.). Оне су углавном смештене на обилазници око Пожаревца, ободним локацијама односно улазним правцима у град, што је дефинисано Просторним планом Града Пожаревца. Потребна је даља разрада поменутих локација, изузев већ предвиђене индустријске зоне, кроз доношење нових урбанистичких планова нижег реда. Такође, изградња брзе

саобраћајнице, која је у току, намеће обавезу прилагођавања новонасталим околностима. Потребно је предвидети локације за инвестирање ван привредних зона, у зонама становања и других намена које до сада нису биле предвиђене. На овај начин обезбедило би се до 20 нових локација за различите привредне намене.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Измена постојеће планске документације (ПГР Пожаревац 1 и ПГР Пожаревац 2)
- Израда нове планске документације где је неопходно (ПГР Пожаревац 3),
- Израда пројектно-техничке документације.

Процењена потребна средства: 45.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца

Рок за реализацију: 2 – 3 године

4.1.3 Стварање услова за изградњу теретног пристаништа на Дунаву

Лука на Дунаву је изграђена за потребе Електропривреде Србије и ПД ТЕ КО Костолац и једна од могућности је добијање дозвола да се она користи и комерцијално, за потребе привреде. Изградња пристаништа имала би велики значај за развој привреде и омогућила би много бољу саобраћајну повезаност града и коришћење речног транспорта као једног од најјефтинијих видова транспорта робе. Потребно је извршити стручно-техничку анализу ради избора оптималне локације за теретно пристаниште.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Анализа оптималне локације за теретно пристаниште на Дунаву

Процењена потребна средства: накнадно ће бити утврђено

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац, Влада Републике Србије

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

4.1.4 Обезбеђење приступа постојећим пословним зонама и локацијама

Изградња брзе саобраћајнице која је у току намеће обавезу планског решавања саобраћајног приступа постојећим пословним зонама на локацијама које тангира. Обавеза Града Пожаревца је да испланира и изгради саобраћајнице и прикључке на брзу саобраћајницу, у складу са пројектом изградње брзе саобраћајнице и према условима ПUTEVA Србије, како би фирме које послују у зони брзе саобраћајнице имале излаз на исту. Осим изградње саобраћајница на појединим локацијама, потребна је изградња недостајуће инфраструктуре (водовод, канализација, гасификација).

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда пројектно-техничке документације за изградњу приступних саобраћајница,
- Изградња недостајућих саобраћајница,
- Изградња недостајуће остале инфраструктуре (водовод, канализација, гасификација).

Процењена потребна средства: 500.000.000,00 рсд (за део брзе саобраћајнице према Београду)

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац – Градска управа Града Пожареваца и јавна предузећа

Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

4.1.5 Унапређење капацитета радне снаге у складу са потребама привреде

У Граду Пожаревацу приметан је пад броја незапослених у петогодишњем периоду. Евидентан је недостатак обучене радне снаге за одређена занимања, пре свега техничке струке – бављење занатима, затим машинска и електро струка и сл. Постојећи образовни профили који се школују у граду омогућавају делимично школовање кадрова у поменутиим струкама, што не задовољава потребе привреде. Из тог разлога неопходно је, у сарадњи са Националном службом за запошљавање, школама, послодавцима и другим надлежним институцијама радити на охрабривању и/или стварању услова за преквалификацију и/или доквалификацију радне снаге како би се одговорило потребама привреде.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Суфинансирање и промоција програма преквалификације/доквалификације радне снаге кроз Локални акциони план запошљавања,
- Промоција дуалног образовања,
- Сарадња у развоју и спровођењу курсева за обуку радне снаге.

Процењена потребна средства: 50.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Град Пожаревац, школе на територији Града Пожареваца, НСЗ, послодавци

Рок за реализацију: ову меру је потребно спроводити током читавог трајања Плана развоја

4.1.6 Привлачење инвеститора у сектору прехранбене индустрије

Град Пожаревац важи за подручје Србије са развијеном пољопривредом и добрим условима за развој пољопривреде и прехранбене индустрије. У прошлости, до почетка 21. века, Пожаревац је био велики центар прехранбене индустрије. Приватизација и касније гашење фабрика за прераду меса, воћа и поврћа имала је велики негативан утицај на развој локалне привреде и пољопривреде, јер пољопривредници више нису имали сигуран пласман својих производа на подручју града. Такође, у граду више не постоје погони попут хладњача, сушара, кланица и сл., тако да је опредељење да се грана прехранбене индустрије посебно додатно стимулише, кроз израду планских решења и локалне подстицаје за развој привреде.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Утврђивање одговарајућих локација за развој сектора прехранбене индустрије,
- Промоција и привлачење инвеститора у области прехранбене индустрије
- Обезбеђење подршке инвеститорима кроз Програм локалног економског развоја

Процењена потребна средства: нису потребна додатна средства за ову меру, јер су средства већ предвиђена мером 4.1.1 и мером 4.2.1

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца
Рок за реализацију: дуги, преко 5 година

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 8: Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све

ЦОР 8.1: Одржати економски раст по глави становника у складу са националним околностима, а у најмање развијеним земљама одржати раст бруто домаћег производа на нивоу од најмање 7% годишње

ЦОР 8.5: До 2030. постићи пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све жене и мушкарце, укључујући и младе људе и особе са инвалидитетом, као и једнаку плату за рад једнаке вредности

Приоритетни циљ 4.2 Унапређен амбијент за легално пословање и подршку развоју предузетништва	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	4.2.1 Број активних предузетника на 1000 становника	31 (2021)	34
	4.2.2 Број запослених код предузетника који су предали финансијске извештаје АПР	2.019 (2021)	2300

Образложење:

Привреда Пожаревца спада у ред најразвијенијих у Србији. Доминантне привредне гране су: енергетика, рударство, пољопривреда, трговина и прехрамбена индустрија.

Потенцијале привредног развоја на подручју Града Пожаревца, поред природних ресурса и резерви угља (пре свега лигнита), нафте и гаса, као и налазишта глине и кварцног песка, шљунка и песка, представљају и велике могућности развоја пољопривреде и прерађивачке прехрамбене индустрије.

Поред великих привредних субјеката, и средњих предузећа, у Пожаревцу послује и велики број микро и малих привредних субјеката, предузетника.

Према подацима Агенције за привредне регистре (АПР), у 2022. години у Пожаревцу је било активно 2.518 предузетника.

Број активних предузетника показује тренд раста, од 2.068 у 2020. до 2.518 у 2022. години. Број предузетничких радњи на 1000 становника износио је 2021. године 31, што је испод просека републике (просек РС је 39 предузетничких радњи је на 1000 становника).

Да би се осигурао економски развој града, неопходно је подржати развој предузетништва кроз: креирање повољног амбијента за легално пословање, стварање подстицајних услова за појединце са пословним идејама, да покрену сопствени посао и да се samozапосле, као и

успостављање одговарајућих инфраструктурних услова за развој трговине (уређење локација за сајамски простор и пијаца – кванташке, ауто и бувље).

Мере за остварење приоритетног циља 4.2

4.2.1 Развој и унапређење локалног оквира за подршку предузетницима и почетницима у пословању

Град Пожаревац има Програм локалног економског развоја којим су дефинисане мере подршке привреди. Програм је неопходно мењати и дорађивати, како би се ишло у корак са потребама привреде. Поред Програма локалног економског развоја Град такође доноси на трогодишњем нивоу Локалну политику запошљавања у оквиру које такође планира подстицаје за самозапошљавање и подстицаје привреди за запошљавање нових лица.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда Програма локалног економског развоја,
- Спровођење Програма,
- Праћење и евалуација примене Програма Локалног економског развоја,
- Ажурирање Програма након три године, како би се покрио читав период трајања Плана развоја,
- Реализација мера подршке привреди кроз ЛАП за запошљавање и друге донаторске програме и пројекте.

Процењена потребна средства: 250.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожареваца, Одсек за локално економски развој

Рок за реализацију: током читавог трајања Плана развоја

4.2.2 Уређење локације за сајамски простор и простор пијаца (кванташке, ауто пијаце и бувље пијаце)

Град Пожаревац је најзначајнији трговачки центар у Браничевском округу. Изградња брзе саобраћајнице додатно повећава атрактивност града као трговачког центра. Из тог разлога потребно је планирати локације за изградњу складишног простора, логистичког центра и сл., изградњу и отварање недостајућих пијаца (кванташке и ауто пијаце), и измештање постојеће бувље пијаце која ради у неадекватним условима.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Измена и/или израда урбанистичких планова (ПГР Пожаревац 2),
- Обезбеђивање локације (куповина локације, уколико је потребно),
- Израда планске и пројектно-техничке документације,
- Инфраструктурно опремање локација за сајамски простор и пијаца.

Процењена потребна средства: 50.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожареваца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожареваца

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 8: Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све

ЦОР 8.1: Одржати економски раст по глави становника у складу са националним околностима, а у најмање развијеним земљама одржати раст бруто домаћег производа на нивоу од најмање 7% годишње

ЦОР 8.5: До 2030. постићи пуну и продуктивну запосленост и достојанствен рад за све жене и мушкарце, укључујући и младе људе и особе са инвалидитетом, као и једнаку плату за рад једнаке вредности

Приоритетни циљ 4.3 Повећана продуктивност и обим пољопривредне производње	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	4.3.1 Број регистрованих пољопривредних газдинстава (ПГ)	1.951 (2018)	2000
	4.3.2 Просечна економска величина ПГ	8.343 еур (2018)	10.000 еур
	4.3.3 Број младих носилаца ПГ, до 25 године старости	16 (2018)	30
	4.3.4 Удео наводњаваних површина	0.99% (2018)	5%
	4.3.5 Број ПГ чланова удружења	280 (2022)	400

Образложење

Пољопривредна производња има посебан значај за привреду, економски и друштвени развој Града Пожареваца. Пољопривредне површине заузимају 74,10% укупне површине територије града Пожареваца, од чега 97,8% чине обрадиве површине. Квалитет земљишта је висок и највећим делом припада плодним типовима земљишта (чернозем, смоница, гајњача). Према расположивим природним, људским и техничким ресурсима, пољопривреда града Пожареваца има потенцијал да у постојећим условима остварује више приносе и тиме значајније доприноси његовом економском развоју.

Према званично доступним подацима, Пожаревац је 2018. године имао 4.195 пољопривредних газдинстава (ПГ), што је за 19% мање него 2012. године (5.184 ПГ). Удео регистрованих ПГ, 2018. године износио је 46,51% укупних ПГ (1951). Просечна површина ПГ је 6,54 ха коришћеног пољопривредног земљишта, што представља добар основ за развој пољопривреде. Укупна економска величина свих пољопривредних газдинстава у Пожаревцу у 2018. години била је 35 милиона евра, односно 8.343 евра у просеку, и значајно је порасла у односу на 2012. годину када је била 4.784 евра.

Најзаступљенија старосна групација пољопривредних произвођача у Пожаревцу су произвођачи преко 65 година старости. Они су носиоци 1797 пољопривредних газдинстава. Мали је број младих који су носиоци пољопривредне производње. До 44 године старости, има их 542 ПГ, док до 25 година старости има свега 16 ПГ. Жене чине 21% носилаца ПГ што је незнатно изнад од просека у Р. Србији (19%).

Иако је хидролошки положај повољан према подацима из пописа 2012. наводњавало се само 0,40% укупног КПЗ. Према подацима из 2018. године овај проценат порастао је на 0,99% КПЗ односно само 499 хектара.

Да би се обезбедили услови за повећање продуктивности и обима пољопривредне производње неопходно је: успоставити плански оквир за развој пољопривреде, те усмерити Програм подршке за спровођење мера пољопривредне политике и политике руралног развоја на подстицање удруживања пољопривредних произвођача, затим на подстицање укључивања младих у пољопривреду, те наводњавање.

Мере за остварење приоритетног циља 4.3

4.3.1 Успостављање планског окира за развој пољопривреде

Град нема усвојену Стратегију руралног развоја, нити одговарајућу Стратегију развоја пољопривреде, која би дефинисала будуће реалне и жељене правце развоја пољопривреде. С тим у вези ова мера подразумева израду и усвајање Стратегије руралног развоја, као локалног планског оквира, који ће трасирати кључне правце руралног и развоја пољопривреде у Пожаревцу.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда и усвајање Стратегије руралног развоја

Процењена потребна средства: нема трошкова

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца

Рок за реализацију: кратак до 2 године

4.3.2 Промоција и подршка удруживању пољопривредних произвођача

Подршка удруживању пољопривредних произвођача је неопходна ради њиховог оснаживања и стварања могућности за заједнички наступ према потенцијалним купцима пољопривредних производа, конкурисања за различите програме подршке и сл. Овом мером планирање се подстицање удруживања у различитим областима пољопривреде – пчеларству, воћарству, сточарству, ратарству.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Планирање и реализација подстицаја за удруживање у оквиру Програма подршке за спровођење мера пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Пожаревца.

Процењена потребна средства: 20.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, Удружења пољопривредника

Рок за реализацију: током читавог периода имплементације Плана развоја

4.3.3 Подршка унапређењу система наводњавања у пољопривреди

Подршка унапређењу наводњавања је неопходна за стварање услова за развој пољопривреде и разноврсност пољопривредне производње. Мера подразумева планирање и реализацију подстицаја пољопривредним произвођачима за набавку система за наводњавање.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Планирање и реализација подстицаја кроз Програм подршке за спровођење мера пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Пожаревца, као и кроз пројекте и програме домаћих и страних донатора за набавку система за наводњавање.

Процењена потребна средства: 30.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, Удружења пољопривредника

Рок за реализацију: током читавог периода имплементације Плана развоја

3.2.4 Успостављање локалног оквира за подршку младим пољопривредним произвођачима

Стварање повољних услова за развој пољопривреде и подршка младим пољопривредницима неопходни су за развој пољопривреде у будућности. Евидентно је да деценијама постоји одлив становништва (пре свега младих) из руралних средина, и њихова све већа незаинтересованост за бављење пољопривредом. У циљу подстицања мотивације код ове циљне групе неопходно је осмислити сет мера за подршку младим пољопривредним произвођачима.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Планирање и имплементација подстицаја кроз Програм подршке за спровођење мера пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Пожаревца, као и кроз пројекте и програме домаћих и страних донатора.

Процењена потребна средства: 20.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца

Рок за реализацију: средњи, од 3 до 5 година

Допринос циљевима одрживог развоја

ЦОР 2: Свет без глади: окончати глад, постићи безбедност хране и побољшану исхрану и промовисати одрживу пољопривреду.

ЦОР 2.3: До краја 2030. удвостручити пољопривредну продуктивност и приходе малих произвођача хране, а посебно жена, староседелачког становништва, породичних пољопривредних произвођача, сточара и рибара, између осталог и преко безбедног и једнаког приступа земљишту, других производних ресурса и инпута, знања, финансијских услуга, тржишта и могућности за остваривање додатне вредности, односно за запошљавање ван пољопривреде.

ЦОР 2.4: До краја 2030. обезбедити одрживе системе за производњу хране и применити флексибилне пољопривредне праксе за повећање продуктивности и производње, које помажу у одржавању екосистема, које јачају капацитет за прилагођавање климатским променама, екстремним временским условима, сушама, поплавама и осталим елементарним непогодама, односно које прогресивно побољшавају квалитет земљишта и тла.

Приоритетни циљ 4.4 Развијена атрактивна туристичка понуда, повећан број туриста и прихода од туризма	Индикатори	Почетно стање	Жељено стање
	4.4.1 Број долазака туриста годишње	7.748 (2021)	10.000
	4.4.2 Број ноћења туриста годишње	26.504 (2021)	30.000
	4.4.3 Капацитет - број смештајних јединица (кревета)	200 (2022)	400

Образложење

У Граду Пожаревцу у досадашњем периоду нису искоришћене могућности које пружају постојећи туристички ресурси. Природне погодности (богатство текућих вода, разноврсност флоре и фауне, погодан рељеф и умерено-континентална клима), изграђена мрежа саобраћајница (друмски, железнички, водени), повољан гео-саобраћајни положај, вредно културно-историјско наслеђе, заштићени споменици природе и спортско-рекреативни садржаји, представљају добру основу за њихово искоришћавање у циљу интензивнијег развоја туризма у Граду Пожаревцу.

Најпрепознатљивије туристичке атракције су: археолошки локалитет Виминацијум, комплекс Љубичево - налази се у близини Пожаревца и сматра се једном од најстаријих ергела у Србији (основана 1853. године), етно парк Тулба – јединствени музеј у природи са више примерака народне архитектуре с краја XIX века и спомеником посвећеном Пожаревачком миру (1718. године), галерија Милене Павловић Барили.

Упрокс потенцијалима за развој туризма, број долазака туриста показује тренд пада у периоду 2019 – 2021. Када је у питању број ноћења туриста у Пожаревцу, такође је приметан пад током година.

Да би се отимизовало искориштење туристичких потенцијала и повећали приходи од туризма, неопходно је спровести читав сет мера, од успостављања локалне јавне политике развоја туризма, реорганизације рада туристичких структура и јачања њихових капацитета, преко развоја и промоције атрактивне туристичке понуде, до развоја смештајних капацитета, који су недовољни.

Мере за остварење приоритетног циља 4.4

4.4.1 Успостављање планског оквира за развој туризма

Град Пожаревац нема јавну политику развоја туризма. У циљу развоја туризма у граду, неопходна је израда Стратегије развоја туризма којим би се дефинисали жељени правци развоја туризма, са одговарајућим и изводљивим акционим планом.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Израда и усвајање Стратегије за развој туризма.

Процењена потребна средства: нису потребна средства

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца

Рок за реализацију: кратак до 2 године

4.4.2 Успостављање и промоција атрактивне туристичке понуде

Града Пожаревац има неколико значајних туристичких атракција, које је потребно на атрактиван начин представити и промовисати у јавности. Поред тога, Пожаревац је окружен значајним природним лепотама и културно-историјским знаменитостима, који припадају територији других општина. Имајући у виду наведено, планом развоја предвиђена је мера, која ће омогућити креирање и промоцију атрактивне туристичке понуде и повезивање са другим општинама, ради успостављања заједничког туристичког производа. Мера подразумева ангажовање експерата у области туризма, који ће извршити анализу туристичких потенцијала и атракција града и околине, осмислити атрактивну туристичку понуду, и припремити одговарајућу стратегију промоције. Даље, мера укључује успостављање међуопштинске сарадње и дефинисање регионалног туристичког производа.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Анализа потенцијала и креирање атрактивне туристичке понуде,
- Израда стратегије - плана промоције,
- Реализација промоције (онлајн промоција туристичке понуде, промоција на сајмовима у Србији и региону),
- Успостављање сарадње са градовима и општинама из региона, развој регионалног туристичког производа.

Процењена потребна средства: 5.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, Туристичка организација

Рок за реализацију: кратак до 2 године

4.4.3 Унапређење капацитета и организације рада туристичких служби и установа културе

Да би се рад туристичких служби и установа културе прилагодио потребама туриста и посетилаца, неопходно је извршити реорганизацију рада и радног времена према туристичкој понуди, али и радити на унапређењу њихових капацитета, у смислу повећања броја

лиценцираних туристичких водича, те имплементације савремених технолошких решења за промоцију и информисање туриста.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Реорганизација рада и радног времена туристичких служби и установа културе,
- Организација обука за лиценцирање водича,
- Набавка савремене опреме за туристичке службе и
- Јачање капацитета особља туристичких служби, кроз обуке

Процењена потребна средства: 30.000.000,00 рсд

Извор финансирања: Буџет Града Пожаревца и екстерна средства домаћих и страних донатора

Одговорна страна за имплементацију мере: Институције из области културе, Туристичка организација Града Пожаревца

Рок за реализацију: кратак до 2 године

4.4.4 Повећање смештајних капацитета за пријем туриста

Једна од кључних препрека даљем развоју туризма у Пожаревцу је недостатак озбиљнијих смештајних капацитета, који могу да прихвате потенцијалне туристе. С тим у вези, неопходно је развити систем подстицаја за привлачење инвеститора за изградњу хотела, затим привлачење грађана за развој приватних смештајних капацитета (стан на дан), и подршка развоју сеоског туризма.

Предвиђене активности у оквиру мере:

- Развој програма подршке инвеститорима за изградњу хотела и његова имплементација,
- Осмишљавање и реализација програма подршке развоју сеоског туризма,
- Промотивно-информативна кампања за подстицање регистрације приватних смештајних капацитета.

Процењена потребна средства: 50.000.000,00 рсд

Извор финансирања: домаћи и страни инвеститори

Одговорна страна за имплементацију мере: Градска управа Града Пожаревца, Туристичка организација

Рок за реализацију: средњи, 3 до 5 година

Допринос Циљевима одрживог развоја

ЦОР 8 Промовисати континуиран, инклузиван и одржив економски раст, пуну продуктивну запосленост и достјанствен рад за све

ЦОР 8.9 – до 2030 развити и имплементирати политике које промовишу туризам који ствара радна места и промовише локалну кутлуру и производе

6 Оквир за спровођење, праћење спровођења, извештавање и вредновање плана развоја

За потребе спровођења Плана развоја, Град Пожаревац ће успоставити одговарајући институционални оквир, који подразумева праћење спровођења, извештавање и вредновање постигнутих учинака.

Институционални оквир за спровођење и праћење спровођења подразумева два нивоа структуре:

- Координационо тело, на челу са Координатором и
- Носиоце мера, како је дефинисано Планом развоја

Координационо/управљачко тело управља процесом спровођења, прати напредак на основу достављених извештаја, одлучује о предлозима за решавање установљених проблема у спровођењу Плана, по предлогу доноси корективне мере у случају да је остваривање мера или циљева угрожено, или предлаже евентуалне ревизије Плана и установљавање нових циљева и мера.

Састав Координационог тела чиниће доносиоци одлука унутар Града Пожареваца - високи функционери Града и руководиоци носилаца мера, који ће обезбедити управљачку подршку за спровођење Плана и ефикасно решавати проблеме, а посебно оне које се односе на сарадњу различитих институција/јединица/носилаца мера и активности. У том смислу улогу *Координационог тела имаће Градско веће у проширеном саставу*. Појединци у оквиру Координационог тела добиће задужења и одговорности за имплементацију и праћење појединачних праваца развоја и тако давати подршку локалној администрацији, која ће конкретно бити одговорна за спровођење на нивоу циљева и мера. Они ће посебно имати важну улогу у подршци појединим носиоцима мера када је у питању процес буџетирања, а поготово при аплицирању за екстерне изворе финансирања, од чијег прибављања спровођење многих од најважнијих мера зависи.

Улогу **Координатора** обављаће *Одсек за Локални економски развој* (у даљем тексту Одсек за ЛЕР), као организациона јединица Одељења за инвестиције, локални економски развој и пољопривреду и заштиту животне средине. Одсек за ЛЕР ће, као Координатор, бити задужен да одржава константну комуникацију са јединицама/организацијама које су носиоци мера и активности, да од њих прибавља извештаје и информације о спровођењу мера и активности, дискутује о оствареним резултатима и идентификованим проблемима, израђује препоруке за решавање установљених проблема у спровођењу мера, проверава да ли су средњорочни планови институција усаглашени са мерама и циљевима у Плану развоја, извештава Координационо тело о напретку, припрема материјале и обавља административно-техничке послове за Координационо тело.

Носиоце мера и активности чине организациони делови управе и други актери под чију надлежност потпадају активности у вези са мерама дефинисаним у Плану развоја, службе Града, ЈКП, Развојна агенција, установе и/или организације чији је оснивач општина. Носиоци мера и активности имају одговорност да у своје планове рада (и финансијске планове) уврсте утврђене мере и активности за чије спровођење су одговорни, да их спроводе, извештавају Координационо тело о резултатима спровођења тих мера и активности, утврде евентуалне проблеме у спровођењу мера и предложе опције за решавање тих проблема.

6.1 Спровођење плана развоја ЈЛС

План развоја реализоваће се кроз процес планирања, израде, доношења и спровођења докумената јавних политика, осталих планских докумената, и то: средњорочних планова и финансијских планова ЈЛС и прописа који се доносе у складу са законом и статутом ЈЛС.

Првенствено План развоја биће операционализован кроз израду и доношење Средњорочног плана Града Пожаревца. Приликом израде средњорочних планова, Град ће се руководити правилима прописаним Законом о планском систему и Уредбом о методологији за израду средњорочних планова и обрасцима садржаним у овој уредби.

6.2 Праћење спровођења плана развоја ЈЛС

Праћењем спровођења Плана развоја биће утврђено:

- Да ли се мере и приоритетни циљеви остварују по плану и ефикасно;
- Који ризици се јављају или очекују у остварењу учинака Плана развоја ЈЛС;
- Које одлуке треба донети у случају одступања од планираног, као и
- Да ли су планирани и остварени учинци и даље релевантни за остваривање визије.

Праћење (мониторинг) реализације мера дефинисаних Планом развоја је систем прикупљања и обраде података у вези са реализацијом мера. Сврха прикупљања и обраде података је упоређивање постигнутих резултата у оквиру сваке од мера, у односу на планиране.

Праћење ће се вршити континуирано, а за то ће се користити дефинисани обрасци и базе података које је потребно ажурирати у складу са доступним подацима званичне статистике (секундарни подаци). Поред секундарних података из званичне статистике, прикупљаће се и примарни подаци, а одговорност за наведену активност имају руководиоци одељења/одсека, у складу са надлежностима за конкретне податке.

Посебно ће се водити рачуна о јасном дефинисању улога и одговорности у делу прикупљања података, где ће овај посао бити дефинисан као системска активност, а не као једнократни задатак.

6.3 Вредновање постигнутих учинака плана развоја ЈЛС

Вредновање учинака Плана развоја спроводиће се периодично, на начин да се прикупљени подаци и информације добијени током спровођења плана, анализирају и упоређују. Вредновање се спроводи ради:

1. Оцене релевантности, ефикасности, ефективности и одрживости мера садржаних у плану развоја ЈЛС,
2. Утврђивања степена промене који је настао спровођењем мера из Плана и степена достизања приоритетних циљева, а све у циљу преиспитивања и унапређења Плана развоја ЈЛС, односно утврђивања потребе за његовом ревизијом и бољим планирањем.

Ова врста анализе представља заправо накнадну (*ex-post*) анализу ефеката Плана развоја ЈЛС.

Податке и информације за потребе вредновања достављаће органи и организације одговорни за спровођење мера из Плана развоја, Одељењу за инвестиције, локални економски развој и пољопривреду и заштиту животне средине, као Координатору спровођења, праћења и вредновања учинака Плана развоја. Такође, користиће се у анализама и други подаци и

информације, прибављени из осталих извора, који могу бити од користи за бољу процену учинака Плана.

6.4 Извештавање о спровођењу и постигнутим учинцима Плана развоја ЈЛС

У складу са Законом о планском систему, Град има обавезу израде следећих извештаја у вези са Планом развоја:

- *Извештај о спровођењу средњорочног плана који је истовремено и извештај о спровођењу Плана развоја ЈЛС – на годишњем нивоу;*

Овај извештај представља реални приказ спровођења плана развоја у претходној календарској години.

- *Извештај о постигнутим учинцима Плана развоја ЈЛС – на трогодишњем нивоу.*

Овај извештај представља реални приказ учинака плана, који су постигнути током спровођења предвиђених мера у трогодишњем периоду који је протекао.

За прикупљање информација о реализацији плана на годишњем нивоу и припрему нацрта годишњег извештаја о спровођењу плана биће задужен Одсек за ЛЕР. Нацрт годишњег извештаја о спровођењу упућује се упућује Градском већу на усвајање.

Истеком сваке треће календарске године од доношења, Градско веће биће одговорно да утврди предлог извештаја о учинцима спровођења Плана развоја ЈЛС, који затим подноси на усвајање Скупштини града, најкасније у року од шест месеци од истека тог рока.

Извештаји о спровођењу Плана развоја и извештаји о учинцима Плана биће објављивани на званичном интернет сајту Града, најкасније 15 дана од дана усвајања.

Од момента, када, у складу са Законом буде успостављен Јединствени информациони систем за планирање, праћење спровођења, координацију јавних политика и извештавање (ЈИС), општина ће бити у обавези да наведене извештаје уноси у овај систем.

6.5 Ревизија плана развоја ЈЛС

Уколико се након усвајања извештаја о учинцима утврди потреба за ревизијом Плана развоја, истој ће се приступити у складу са процедурама које прописује Закон о планском систему. Према Закону, Градско веће иницира ревизију постојећег Плана развоја, уз детаљно образложење разлога за ревизију. Одлуку којом се покреће ревизија постојећег Плана, доноси Скупштина града, а ток поступка за ревизију реализује се по процедури која је прописана и за усвајање Плана развоја.

7 Анекси

Анекс 7.1 Форум партнера

Анализа заинтересованих страна

Град Пожаревац

У процесу израде Плана развоја Града Пожареваца за период 2023 - 2030, један од првих корака био је мапирање и анализа заинтересованих страна у Граду Пожаревацу, у сврху мапирања релевантних актера у заједници који ће бити позвани да узму учешће у процесу консултација током израде Плана развоја, као чланови неформалног консултативног тела, Партнерског форума.

Прелиминарна листа заинтересованих страна сачињена је најпре од стране представника Града Пожареваца, а затим проверена и допуњена на првом састанку Координационог тима за израду Плана развоја Града Пожареваца, који је одржан 12.08.2022, онлине.

Онлине састанку присуствовали су:

1. Дејан Крстић, члан градског већа - ресор: невладине организације, култура, информисање, социјална питања, друштвене делатности
2. Бојан Динић, члан градског већа - ресор: пољопривреда и заштита животне средине, здравство
3. Милан Јовић, члан градског већа - ресор: спорт, омладина, туризам
4. мр Владимир Петровић, члан градског већа - ресор: комунална инфраструктура и саобраћај, урбанизам
5. Драшко Грујић, Министарство просвете, школска управа Пожаревац, просветни саветник
6. Милена Несторовић, руководилац Одељења за друштвене делатности
7. Тамара Тепшић, шеф Одсека за друштвене делатности
8. Будимир Милорадовић, руководилац Одељења за локално економски развој, пољопривреду и заштиту животне средине
9. Соња Траиловић, саветница у Одсеку за локално економски развој
10. Данијела Туфегџић, саветница у Одсеку за локално економски развој
11. Иван Јанковић, саветник у Одсеку за локално економски развој
12. Марко Савић, шеф Одсека за локално економски развој и
13. Марија Стојадиновић, стручни сарадник СКГО

А) Мапа заинтересованих страна

На самом уводном састанку Координационог тима, а потом кроз писану емаил кореспонденцију мапиране су следеће заинтересоване стране, чији преглед је дат у табели бр 1, у наставку овог документа.

Табела 1 – Листа заинтересованих страна

ОБЛАСТ	Инфраструктура и заштита животне средине	Привреда и економски развој	Друштвене делатности
СЕКТОР			
Јавни сектор	- ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац	- ЈП Електропривреда Србије огранак ТЕ КО Костолац,	- Градска Управа Града Пожареваца
Локални,	- ЈКП „Комуналне службе“ Пожаревац	- Регионална развојна агенција Браничево – Подунавље,	- Општа болница Пожаревац
Регионални,	- ЈП „Топлификација“ Пожаревац	- НСЗ Пожаревац	- Дом здравља Пожаревац
Национални актери (ако су присутни у вашој општини/граду)	- ЈП Електропривреда Србије огранак ТЕ КО Костолац	- ЈП „Љубичево“	- ЦЗК Пожаревац
	- ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац	- Туристичка организација града Пожареваца	- Народни музеј Пожаревац
	- ЕПС	- Пољопривредна саветодавна стручна служба	- Галерија Милена Павловић Барили Пожаревац
	- Електродистрибуција Пожаревац	- Археолошки парк Виминацијум	- Народна библиотека Пожаревац
	- Инжењерска комора Србије – Регионални центар Пожаревац		- ОШ (7) и средње школе (4)
	- Железница Србије		- Висока техничка школа
	- Телеком Србија		- Центар за социјални рад Пожаревац
	- ЈП Србија Гас		- Школска управа
	- КП Дом Збела (имају термалне изворе на својој територији)		- Историјски архив
	- Завод за јавно здравље Пожаревац		- Завод за јавно здравље
	- Градска управа Града Пожареваца са следећим одељењима и службама:		- ПУ „Љубица Вребалов“ Пожаревац
	1) Одељење за локално економски развој, пољопривреду и		- Градска управа Града Пожареваца - Одељење за друштвене делатности

	<p>заштиту животне средине</p> <p>2) Служба за инвестиције</p> <p>3) Одељење за инспекцијске послове</p> <p>4) Одељење за инспекцијске послове</p> <p>5) Одељење за комуналне делатности и енергетику</p> <p>6) Служба за ванредне ситуације и послове одбране</p> <p>7) Комунална полиција</p> <ul style="list-style-type: none"> - МУП Републике Србије – Сектор за ванредне ситуације Пожаревац 		
<p>Приватни (бизнис сектор) сектор</p> <p><i>Истакнуте фирме, предузетници</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Предузеће за путеве Пожаревац - АД Водопривреда Пожаревац - НИПД „Реч народа“ ад Пожаревац - САТ – ТВ communication доо Пожаревац - Радио „Боом 93“ Пожаревац - ТЕ2 медиа Пожаревац - Радио „Хит“ Пожаревац 	<ul style="list-style-type: none"> - Концерн Бамби а.д., - Унион МЗ д.о.о., - ПД Маркет паркет д.о.о., - Дигитал логиц доо - Ауто Миркос доо Пожаревац - Ангерона доо Пожаревац - Електролукс 012 доо Пожаревац - Стулине доо Пожаревац - Луна доо Пожаревац 	<ul style="list-style-type: none"> - ПУ „Лилипут“ - ПУ „Здрavo дете“ - ПУ „Сова“ - Приватна средња медицинска школа „Павле Савић“
<p>Цивилни сектор</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Друштво инжењера и техничара Града Пожаревца - Друштво архитеката и планера Града Пожаревца 	<ul style="list-style-type: none"> - РПК Пожаревац, - Удружење Стиг - Удружење воћара - Удружење предузетника Слога 	<ul style="list-style-type: none"> - УГ „Шанса“ - Удружење Рома Браничевског округа - УГ УРБО - УГ Урбан стреам - УГ Спортско рекреативна асоцијација - УГ 8. дан - Удружење пензионера

	<ul style="list-style-type: none"> - УГ ЈАЗАС - Спортски савез Града Пожаревац - Градски фудбалски савез - Савез за школски спорт - Црвени крст Пожаревац - УГ Веритас - Удружења особа са инвалидитетом
--	---

В) Анализа заинтересованих страна на основу процене њиховог интереса и утицаја

Након утврђивања листе заинтересованих страна, тим је, уз смернице и фасилитацију од стране стручног сарадника СКГО извршио анализу свих заинтересованих страна на дименијама интереса и утицаја. У табели број 2 приказна је извршена анализа заинтересованих страна.

Табела 2 – Матрица интереса и утицаја

Велики интерес, Мали утицај	Велики интерес, Велики утицај
<ul style="list-style-type: none"> - Друштво инжењера и техничара Града Пожаревац - Друштво архитеката и планера Града Пожаревац - Унион МЗ д.о.о., - ПД Маркет паркет д.о.о., - Дигитал логиц доо - Ауто Миркос доо Пожаревац - Ангерона доо Пожаревац - Електролукс 012 доо Пожаревац - Стулине доо Пожаревац - Луна доо Пожаревац - ПУ „Лилипут“ - ПУ „Здрavo дете“ - ПУ „Сова“ - Приватна средња медицинска школа „Павле Савић“ - УГ „Шанса“ - Удружење Рома Браничевског округа - УГ УРБО - УГ Урбан стреам - УГ Спортско рекреативна асоцијација - УГ 8. дан 	<ul style="list-style-type: none"> - ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац - ЈКП „Комуналне службе“ Пожаревац - ЈП „Топлификација“ Пожаревац - ЈП Електропривреда Србије огранак ТЕ КО Костолац - ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац - ЕПС Електродистрибуција Пожаревац - Железница Србије - Телеком Србија - Завод за јавно здравље Пожаревац - Градска управа Града Пожаревац - Општа болница Пожаревац - Дом здравља Пожаревац - СЦ Пожаревац - ЦЗК Пожаревац - Народни музеј Пожаревац - Галерија Милена Павловић Барили Пожаревац - Народна библиотека Пожаревац - ОШ (7) и средње школе (4) - Висока техничка школа - Центар за социјални рад Пожаревац - Школска управа

- Удружење пензионера
- УГ ЈАЗАС
- Спортски савез Града Пожареваца
- Градски фудбалски савез
- Савез за школски спорт
- Црвени крст Пожаревац
- УГ Веритас
- Удружења особа са инвалидитетом
- Инжењерска комора Србије – Регионални центар Пожаревац
- Удружење Стиг
- Удружење воћара
- Удружење предузетника Слога
- Предузеће за путеве Пожаревац
- АД Водопривреда Пожаревац

Мали интерес, Мали утицај

- Археолошки парк Виминацијум

- Историјски архив
- ПУ „Љубица Вребалов“ Пожаревац
- ЈП „Љубичево“
- Туристичка организација града Пожареваца
- Концерн Бамби а.д.,
- Регионална развојна агенција Браничево – Подунавље,
- НСЗ Пожаревац
- Пољопривредна саветодавна стручна служба

Мали интерес, Велики утицај

- ЈП Електропривреда Србије огранак ТЕ КО Костолац,
- КП Дом Забела
- ЈП Србија Гас
- РПК Пожаревац
- НИПД „Реч народа“ ад Пожаревац
- САТ – ТВ комуникационс доо Пожаревац
- Радио „Боом 93“ Пожаревац
- ТЕ2 медиа Пожаревац
- Радио „Хит“ Пожаревац
- МУП Републике Србије – Сектор за ванредне ситуације Пожаревац

С) Партнерски форум

На основу спроведене анализе заинтересованих страна, утврђени су будући учесници – чланови неформалног консултативног тела Партнерског форума, чији преглед је дат у наставку документа.

Чланови Партнерског форума:

1. ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац
2. ЈКП „Комуналне службе“ Пожаревац
3. ЈП „Топлификација“ Пожаревац
4. ЈП Електропривреда Србије огранак ТЕ КО Костолац
5. ЈКП „Паркинг сервис“ Пожаревац
6. ЕПС Електродистрибуција Пожаревац
7. Железница Србије
8. Телеком Србија

9. Завод за јавно здравље Пожаревац
10. Градска управа Града Пожаревца
11. Општа болница Пожаревац
12. Дом здравља Пожаревац
13. СЦ Пожаревац
14. ЦЗК Пожаревац
15. Народни музеј Пожаревац
16. Галерија Милена Павловић Барили Пожаревац
17. Народна библиотека Пожаревац
18. ОШ (7) и средње школе (4)
19. Висока техничка школа
20. Центар за социјални рад Пожаревац
21. Школска управа
22. Историјски архив
23. ПУ „Љубица Вребалов“ Пожаревац
24. ЈП „Љубичево“
25. Туристичка организација града Пожаревца
26. Концерн Бамби а.д.,
27. Регионална развојна агенција Браничево – Подунавље,
28. НСЗ Пожаревац
29. Пољопривредна саветодавна стручна служба
30. ЈП Електропривреда Србије огранак ТЕ КО Костолац,
31. КП Дом Забела
32. ЈП Србија Гас
33. РПК Пожаревац
34. МУП Републике Србије – Сектор за ванредне ситуације Пожаревац
35. Друштво инжењера и техничара Града Пожаревца
36. Друштво архитеката и планера Града Пожаревца
37. Унион МЗ д.о.о.,
38. ПД Маркет паркет д.о.о.,
39. Дигитал логиц доо
40. Ауто Миркос доо Пожаревац
41. Ангерона доо Пожаревац
42. Електролукс 012 доо Пожаревац
43. Стулине доо Пожаревац
44. Луна доо Пожаревац
45. ПУ „Лилипут“
46. Приватна средња медицинска школа „Павле Савић“
47. УГ „Шанса“
48. Удружење Рома Браничевског округа
49. УГ УРБО
50. УГ Урбан стреам
51. УГ Спортско рекреативна асоцијација
52. УГ 8. дан
53. Удружење пензионера
54. УГ ЈАЗАС
55. Спортски савез Града Пожаревца

56. Градски фудбалски савез
57. Савез за школски спорт
58. Црвени крст Пожаревац
59. УГ Веритас
60. Удружења особа са инвалидитетом
61. Инжењерска комора Србије – Регионални центар Пожаревац
62. Удружење Стиг
63. Удружење воћара
64. Удружење предузетника Слога
65. Предузеће за путеве Пожаревац
66. АД Водопривреда Пожаревац

Тематске радне групе раније су дефинисане и именоване Решењем Градоначелника Града Пожареваца о образовању тематских радних група, које је донето 08.03.2022. Решење о образовању тематских радних група дато је у прилогу овог документа.

Анекс 7.2 SWOT анализа – ЈЛС Пожаревац

Радионица за SWOT анализу спроведена је у Пожаревцу, 27.09.2022. године. У радионици је учествовало 20 представника ЈЛС и осталих релевантних институција/организација, представника Координационог тима и Тематских радних група.

SWOT анализа урађена је по развојним правцима:

- 1) Економски развој
- 2) Животна средина, урбани развој и инфраструктура и
- 3) Друштвени развој

Посебно је такође урађена и SWOT анализа за област Јавне безбедности.

Након радионице извршене су додатне консултације са тематским радним групама, ради финализације SWOT анализе.

1) Економски развој

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Повећан положај Пожареваца (центар региона, одлична саобраћајна повезаност, близина ауто-пута, близина река – Дунав и Велика Морава) - Природни ресурси и сировине за различите врсте делатности (угаљ, шљунак, пољопривредно земљиште, гас, ветар, геотермалне воде) 	<ul style="list-style-type: none"> - Неискоришћеност речног саобраћаја (Дунав, Велика Морава) - Недостатак планске документације за Индустијску зону као и дефинисање других локација за индустријске зоне - Недостатак инфраструктуре у Индустијској зони - Неискоришћеност потенцијала обновљивих извора енергије

<ul style="list-style-type: none"> - Дефинисан простор индустријске зоне - Вишак изграђеног индустријског простора који је доступан за започињање нових активности - Развијен локални програм подршке привреди и пољопривреди - 25 сеоских насеља са великим потенцијалом за развој пољопривреде и сеоског туризма - Богато културно-историјско наслеђе и значајне културне манифестације, као чиниоци развоја туризма - Мали % незапослености - Релативно јак приватни сектор и присуство страних инвестиција - Постојање дуалног образовања у средњошколском образовању - Успостављена слободна зона 	<ul style="list-style-type: none"> - Неусклађеност образовања и потреба привреде - Недовољна подршка предузетништву - Недостатак стратешког приступа руралном развоју - Одсуство планског приступа развоју туризма - Неодговарајући смештајни капацитети за развој туризма - Недовољна промоција туристичких потенцијала - Недостатак пословних удружења, задруга, кластера, инкубатора - Велики број парцела у комасацији (у грађевинском и ванграђевинском подручју) која још увек није усвојена чиме се онемогућава упис права својине па и сви поступци – прибављање грађевинских дозвола, изградња, продаја и сл. - Спорост у решавању имовинско-правних односа и стечајних поступака
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> - Изградња брзе саобраћајнице ка Голупцу - Дунав и Велика Морава - ИПАРД програм за рурални развој - Регионално повезивање - ЕУ фондови, Прекогранична сарадња, други међународни фондови - Успостављање регионалне туристичке понуде 	<ul style="list-style-type: none"> - Светска економска и енергетска криза - Одлив радне снаге у друге градове и ван земље - Уништавање обрадивог земљишта експанзијом копова и експлоатацијом шљунка - Просторни планови РС на уштрб ЈЛС - Неусклађеност катастарског стања и стања на терену, компликоване и дуге процедуре, конфликтне ситуације изазване усвајањем ДКП-а (промене површина, положаја, бројева парцела...)

2) Животна средина, инфраструктура и урбани развој

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Развијеност примарне саобраћајне инфраструктуре у централним урбаним зонама и новим плански изграђеним насељима 	<ul style="list-style-type: none"> - Социјалне цене комуналних услуга - Наслеђене посебне релације ЕПС-а и сеоског становништва услед ширења копова и чињења уступака у погледу инфраструктурног опремања и

<ul style="list-style-type: none"> - Добра повезаност Града и околних насеља - Близина аутопута - Значајан природни капитал (еко-системи и ресурси) - Добра техничка опремљеност ЈП - Изграђена трансфер станица - Постојање плана за изградњу регионалне депоније – регионална депонија је у процесу успостављања - Постојање фонда - Постојање накнаде (минералне сировине) - Покренута процедура са KfW око изградње ППОЗ. Потписан споразум - Релативно добро покривеност градског језгра комуналном инфраструктуром 	<p>пружања комуналних услуга о трошку ЕПС-а</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нелегални прикључци на јавну расвету - Незаштићени објекти културе, неодговарајућа сарадња Регионалног завода за заштиту споменика културе - Недовољна покривеност комуналне инфраструктуре ободних делова Града - Недостатак ЛАП-ова из области животне средине и планова нижег реда за детаљну разраду - Неодговарајућа кадровска структура – недостатак квалификованих стручњака – на свим нивоима јединице локалне самоуправе (управе и ЈП чији је оснивач Град Пожаревац) - Непостојање свести грађана о важности очувања животне средине и одговорности сваког појединца - Непотпуна ГИС база – недостаје постојећа комунална инфраструктура, важећа планска и урбанистичко-техничка документација и сл. - Недостатак планских аката и анализа у области урбанизма; постојећа планска документација није усклађена са постојећим стањем, плановима вишег реда, стандардима града по мери човека.... Агресивне и непланске интервенције у простору... - Неусклађеност грађевинских инвестиција и изградње са стандардима одрживог развоја (недовољно паркинг места, зелених површина, контејнера) - Изградња стамбених зграда неусклађена са расположивом комуналном инфраструктуром - Незадовољавајући ниво одржавања стамбених и стамбено-пословних објеката у центру града чиме је нарушен естетски изглед града - Стихијски, неплански развој града - Нелегални прикључци на водовод
--	---

МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> - Реиндустријализација као полуга развоја - Отварање нових поглавља са ЕУ и коришћење страних фондова за побољшање комуналне инфраструктуре, заштиту животне средине и урбанистичко уређење - Постојање и коришћење Буџетског фонда за заштиту животне средине - Искоришћење Кошавског подручја за изградњу ветропаркова - Близина река и коришћење водног саобраћаја 	<ul style="list-style-type: none"> - Незадовољство грађана изазвано применом законских мера - Уништавање земљишта, ваздуха и воде експанзијом копова и експлоатацијом шљунка - Неадекватно одлагање нуспроизвода експлоатације и производње електричне енергије (пепео, шљака..) и неизвођење радова на биорекултивацији земљишта - Озбиљан отпор руралне заједнице ка било каквом уређењу области права и обавеза - Недовољно финансијских средстава за брзо решавање одређених комуналних проблема – изградња комуналне инфраструктуре - Тенденција смањења прихода од ЕПС-а због прекомерних имисија

3) Друштвени развој

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Опремљеност предшколске установе - Добри партнерски односи са ЈЛС и родитељима - Успостављена сарадња са приватним предшколским установама - Савремене методе и начини рада у предшколској установи - Реконструкција школа – две школе у целости реновиране - Значајно културно-историјско наслеђе и традиција - Значајан број културних манифестација - Образовањем обухваћене све узрасне групе становника: постоји функционално основно образовање одраслих за старије од 15 година у Основној школи „Свети Сава“; Функционално основно образовање одраслих спроводи се и у издвојеним 	<ul style="list-style-type: none"> - Дотрајалост инфраструктуре у образовању, потреба за реновирањем школа, које још увек нису реновиране. ОШ Доситеј Обрадовић треба да се реновира, она је културно добро и захтева попутну реконструкцију и доградњу, и опремање, ОШ Десанка Максимовић има проблем са померањем тла. - Недостатак савремене опреме за примену нових и савремених метода и техника у систему образовања - Ограничен избор високо-школских установа - Недостатак спортских сала и спортских реквизита у школама - Установе културе располажу недовољним простором за обављање своје делатности (Музеј,

<p>одељењима школе у мушком и женском затвору.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нови, савремен и опремљен објекат Центра за социјални рад - Развијене услуге социјалне заштите (помоћ у кући старим лицима, лични пратилац детета, дневни боравак за децу са сметњама у развоју, саветовалиште за брак и породицу) - Богата спортска традиција - Континуирана улагања у развој спортске инфраструктуре – изграђен атлетски стадион, игралишта, спортски терени - Велики број спортских организација - Велики број бесплатних спортских програма за децу - Велики број спортских манифестација - Континуирано увећање средстава за спорт у буџету ЈЛС - Развијен цивилни сектор у области образовања, културе, социјалне заштите, спорта 	<p>Историјски архив, Галерија, Културни центар)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољан број стручних радника у социјалној заштити - Препотерећеност стручних радника у области социјалне заштите - Непостојање услуге социјалног становања (за младе из хранитељских породица, жртве породичног насиља, за социјално угрожено становништво) - Комерцијализација спорта - Смањење броја спортских стручњака - Недостатак затвореног базена
<p>МОГУЋНОСТИ</p>	<p>ПРЕТЊЕ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ЕУ фондови, Ерасмус+ програм, други донаторски програми - Републички фондови за инфраструктуру (Канцеларија за јавна улагања) и програмске активности (ресорна Министарства) - Сарадња са цивилним сектором - Доношење и примена нове законске регулативе у области социјалне заштите (социјалне карте, заштита од насиља у породици, социјално предузетништво) 	<ul style="list-style-type: none"> - Законска ограничења у области запошљавања нових сарадника у јавном сектору - Демографска ситуација, депопулација - Миграциони трендови - Недовољна атрактивност послова у образовању, култури, социјалној заштити, због нижих зарада - Одлив стручних кадрова у области културе - Недовољна мотивација деце за бављење спортом - Недовољни капацитети пружалаца услуга социјалне заштите за испуњавање високих стандарда - Светска економска и енергетска криза

Додатна СВОТ анализа - Јавна безбедност

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Развијени локални капацитети (Штаб за ванредне ситуације; волонтери Штаба за ванредне ситуације, Локална самоуправа, Локална популација, Јединице цивилне заштите, Ватрогасно спасилачке јединице, повереници и заменици повереника Цз) - Планирана и обезбеђена буџетска средства намењена за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама; - Одржавање водотокова 2. категорије на територији града Пожаревца. - Сарадња са Полицијском управом у Пожаревцу - Процена ризика – идентификују се извори могућег угрожавања, сагледавају могуће последице, потребе и могућности спровођења мера и задатака заштите и спасавања од катастрофа - ВСЈ Пожаревац - Организације заштите и спасавања ЈЛС - Постојање прихватиштва за псе и мачке (Азил за животиње); - План заштите и спасавања и екстерни план заштите од великог удеса уколико се на њеној територији налази СЕВЕСО комплекс вишег реда 	<ul style="list-style-type: none"> - Непостојање студије покривености система за јавно узбуњивање за територију ЈЛС (акустичка студија) - Недовољно материјалних средстава за потребе заштите од елементарних непогода - Недовољно развијен систем заштите од елементарних непогода - Нерегулисана речна корита - Постојање неексплодираних убојних средстава и непостојања полигона за њихово уништавање - Непостојање катастра плавних, клизних и ерозивних подручја - Непотпуна опремљеност и обученост јединица цивилне заштите - Ограниченост капацитета локалне самоуправе за подршку систему ватрогасно спасилачке јединице Сектора за вс. - Недовољни смештајни капацитети у прихватишту за псе и мачке; - Недовољан број запослених у служби зоохигијене; - Неодговарајуће радно време зоохигијене - Недовољна информисаност и свест грађана о правилном и савесном држању животиња; - Недовољно развијени капацитети алтернативног снабдевања потрештинама
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Законска и нормативна регулатива као и снаге и средства за спровођење организације заштите и спасавања ЈЛС - Интерес других ЈЛС за међуопштинску сарадњу - Међународни фондови из предметне области - Могућности за размену искустава и учење кроз међународну сарадњу са другим државама, градовима и међународним организацијама 	<ul style="list-style-type: none"> - Елементарне непогоде - Несналажење и неорганизованост становништва у условима елементарних непогода - Пренагљен одговор који није базиран на стварној систематској анализи елементарне непогоде - Климатске промене - Недостатак воде за пиће - Опасност по људство које је ангажовано у акцијама гашења пожара.

<ul style="list-style-type: none"> - Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама - Укљученост свих актера са локалног нивоа у заштити и спасавању - Укљученост стручних и специјализованих кадрова - Укљученост инспекцијских служби - Капацитети војске и полиције - Оријентисаност на претходно искуство - Активно учешће у доношењу нормативних аката којима се регулише ова област - Уграђивање мера заштите од ел. непогода у просторне и урбанистичке планове - Коришћење прекограничне сарадње - Сарадња са суседним јединицама локалне самоуправе у спровођењу мера и активности од значаја за смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама - Сарадња ЈЛС са привредним субјектима и удружењима грађана. 	<ul style="list-style-type: none"> - Појава епидемија заразних болести животиња и зооноза. - Светска енергетска и економска криза
--	---

Анекс 7.3 - 7.8 Одлуке и решења

Анекс 7.9 Секторске анализе